

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta
Katedra občanské výchovy a filosofie

Bakalářská práce

Politické aspekty britsko-americké války 1812

Political aspects of the war of 1812

Josef Škývara

Vedoucí práce: PhDr. Josef Stracný, CSc.

Studijní program: bakalářský

Studijní obor: specializace v pedagogice

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Politické aspekty britsko-americké války 1812 vypracoval pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 20.7 2015

.....

Podpis

Anotace

Válka 1812 je také někdy nazývána jako druhá válka za nezávislost. Tato válka je zastíněna napoleonskými válkami. Válka byla způsobena jako následek omezení amerického obchodu. Další příčinou tohoto konfliktu byly třenice na hranici mezi Kanadou a Spojenými státy americkými. Američané vytýkali Britům, že podporují indiány v jejich útocích na americké osady. Kdyby Spojené státy vydržely částečné omezení do konce napoleonských válek, tak by k válce nemuselo vůbec dojít. Nakonec válka trvala tři roky a neměla vítěze ani poražené.

Klíčová slova

Válka, nezávislost, obchod, indiáni, vítěz, poražený

Annotation

The war in 1812 is sometimes referred to as the Second War of Independence. This war was overshadowed by the Napoleonic Wars. The war was caused as a result of restrictions of the American trades. Another cause of this conflict was the tension on the border between Canada and the United States. The Americans accused the British to support the Indians in their attacks on US settlements. If the United States could bear the partial trade restrictions until the end of the Napoleonic wars, the war would never have occurred. The war lasted three years and had no winners or losers.

Keywords

War, independence, trade, Indians, winner, loser

Obsah

I. Úvod.....	4
II. Mezinárodní situace v letech 1794-1809.....	6
1. Vztahy mezi Velkou Británií a Spojenými státy – vznik krize.....	6
2. Velká Británie a válka v Evropě – důsledky pro vztahy se Spojenými státy.....	8
3. Luisiana, Španělsko, Francie a Impressment.....	11
III. Změna politiky Spojených států a cesta k válce – 1807-1812.....	18
1. Rozdíly v zájmech Velké Británie a Spojených států.....	18
2. Změna vlády ve Velké Británii – usmířování Američanů.....	20
3. Postoj Spojených států se přiostrhuje.....	24
IV. Politická situace v letech 1809-1812.....	29
1. Zostřování vztahů mezi Spojenými státy a Velkou Británií.....	29
2. Indiáni, jejich svět a plané naděje – Tecumseh a jeho snaha o změnu.....	31
3. Válka se blíží.....	35
4. Řešení krize ve Velké Británii roku 1812.....	38
V. Válka – její začátek.....	40
VI. Závěr.....	42
VII. Prameny.....	45

I. Úvod

Gentská mírová smlouva z 24. 12. 1814. „*Pevný a všeobecný mír zavládne mezi Jeho britským Veličenstvem a Spojenými státy a mezi jejich vlastními zeměmi, teritorii, městy a lidmi všech skupin bez rozdílu místa nebo osob.*“¹ Tato slova ukončila dvouletý konflikt mezi Spojenými státy a Velkou Británií, který je znám jako „válka 1812“ nebo „druhá válka za nezávislost“.

Když skončila válka za nezávislost, zůstaly vztahy mezi oběma státy velice chladné, ale to nevylučovalo ekonomickou spolupráci. Spojené státy přebraly mnoho z britského práva a tradic. Velkým problémem mezi oběma státy byl fakt, že Spojené státy měly velmi dobrý vztah k Francii.² Díky obchodu a podobným tradicím se zdálo, že během 18. století dojde ke sblížení. Do procesu však vstoupily události v Evropě. Nejprve francouzská revoluce a následná válka mezi Napoleonem a Británií. Válka se Spojených států přímo nedotýkala, ale postihla je skrze válečnou snahu Velké Británie. Britové byli nuceni díky válce k tvrdým opatřením a na to doplatily především Spojené státy. Stalo se tedy, že Britové opět drželi ekonomické a obchodní klíče amerického hospodářství. Čili hlavní důvod americké války za svobodu.

Muselo opravdu k válce dojít? Co vedlo tyto dva státy, jež měly tolik společného, k válce? Odpověď není vůbec jednoduché. Dá se říci, že díky rozdílům ve státním zřízení a pohledu na svět jako celek, se musela situace zhoršovat už od podepsání pařížské mírové smlouvy.³ Tyto velmi časté myšlenky jsou neudržitelné. Všechny příčiny mohly sice k válce vést, ale také nemusely. Často připomínaný rozdíl ve státním zřízení je zcela chybný. Jak už bylo řečeno, vztahy s královskou Francií byly vynikající i přesto, že Francie měla státní zřízení ještě více odlišné, než

---

¹ CAFFREY, K., *The Lion And The Union: The Anglo American War, 1812-1815*, str. 314.

² Francie vždy byla hlavním protivníkem Británie a Spojené státy získaly nezávislost hlavně díky podpoře, kterou získaly od Francie.

³ Jedná se o Pařížskou mírovou smlouvu z 3. září 1783 mezi Velkou Británií a Spojenými státy, která ukončila válku amerických osadníků za nezávislost. Celé znění této smlouvy lze nalézt na:

<http://www.yale.edu/lawweb/avalon/diplomacy/britain/paris.htm> – poslední nahlédnutí 9. března 2015

Británie. Dále musím říci, že pokud bychom brali výše uvedené příčiny jako dogma, tak se dostáváme k otázce. Proč nedošlo k válce třeba v letech 1794, 1807, 1808 či 1810? Pokud bychom se museli rozhodnout a ukázat na jednoho viníka prstem, pak by to byl Napoleon a neschopnost představitelů Spojených států uvědomit si, že pro Británii je tato válka důležitá, že neustoupí ze svých opatření. Mým primárním cílem je přiblížit tuto část historie britsko-amerických vztahů českému čtenáři. Většina pramenů je zahraničních, ale snažím se na ně pohlížet okem třetí či čtvrté⁴ strany, čili zcela nezávisle. Dalším cílem je prostudování hlavních politických a ekonomických aspektů této války. Jak řekli Čou En-Laj a Carl von Clausewitz, válka a diplomacie jdou ruku v ruce.⁵ Mým třetím úkolem bude politika jednotlivých stran během války a jejich politika vůči indiánům. Podíváme se i na Tecumsehovu alianci a na snahu indiánů o přežití. Na závěr se podíváme i do bezprostřední historie britsko-amerických vztahů po válce. Je velice zajímavé, jak se tato válka stala populární pro historiky už ve své době. Nejlepší dílo je od Samuela Browna *An Authentic History of the Second War for Independence, comprising detail sof the military and naval operations from the commencement to the close of the recent war* z roku 1815. Většina pramenů ze Spojených států jsou dobrá díla, avšak jsou až příliš kritická vůči Velké Británii a jejich rozsahu a podrobnosti neodpovídá místo určené pro indiány. Nejvíce mi pomohly dvě internetové adresy – University of Yale a www.napoleon-series.org.⁶

---

⁴ Pohled Kanady se na toto období poněkud liší od pohledu Británie.

⁵ Čou En-Laj – Diplomacie je pokračováním války jinými prostředky. Carl von Clausewitz – Válka je jen pokračování diplomacie (politiky) jinými prostředky.

⁶ www.napoleon-series.org. – tato stránka mi nepomohla ani tak při psaní této bakalářské práce, jako při pochopení kontextu celého období napoleonských válek

II. Mezinárodní situace v letech 1794-1809

1. Vztahy mezi Velkou Británií a Spojenými státy – vznik krize

Po válce za nezávislost v roce 1783 byly přetřhány obchodní vazby mezi bývalými koloniemi a Británií.⁷ Spojené státy se staly obchodním rivalem převážně v námořním obchodě. Vývoz⁸ ze Spojených států směřoval do Británie a jejích kolonií a do kontinentální Evropy. Britské loďařské společnosti pohlížely na americkou konkurenci velmi nelibě a snažily se střežit svá výsadní postavení. Především se snažily, aby byl zachován navigační systém.⁹ Ukazuje se, že vztah obou zemí byl komplikován ekonomicky již od počátku vzniku Spojených států. Ovšem to nebyly ani zdaleka jediné problémy. Jedna z hlavních třecích ploch byla politika vůči původnímu obyvatelstvu. Britové zaujali smířlivější¹⁰ postoj a těšili se z podpory indiánů, kteří nenáviděli „dlouhé nože“. Britové nechávali žít indiány jejich tradičním životem¹¹ a zahrnuli je do svého obchodu s kožešinami. Vztah Američanů byl zaměřen na expanzi a získávání nové půdy. K největšímu spojení mezi Brity a indiány docházelo v severozápadních hraničních oblastech. Na tato spojení pohlížely Spojené státy s nevolí a vinily Brity z podněcování a vyzbrojování indiánů, kteří neustále napadali americké usedlosti. Britové těsně po prohrané válce indiány opravdu podněcovali, protože nepočítali, že Spojené státy zůstanou nadobro svobodné. Avšak po pár letech byla tato obvinění neopodstatněná, protože si Britové začali uvědomovat, že Spojené státy jsou vybudovány na evropských základech. V těchto letech vyzbrojovali indiány jako svoji obranu, ale ne pro útočné akce. Napětí se zmírnilo až po trestné výpravě

---

⁷ Převážně s koloniemi v Západní Indii. – Západní Indií byly kolonie na území dnešní Kanady a Karibské ostrovy

⁸ A také dovozu. Kolem 90% obchodu kolem roku 1784 bylo s Britským impériem.

⁹ Navigační systém rozšiřoval britský zákon o plavbě z let 1651 a dalších. Stanovoval přepravu výrobků pouze na lodích výrobní země nebo na anglických lodích.

¹⁰ Během sedmileté války většina indiánů podporovala Francouze. Záhy se však přesvědčili, že Britové jsou jedinými spojenci proti Spojeným státům.

¹¹ Británie měla tehdy ve své sféře vlivu mnohem větší území, než bylo území Spojených států, ale měli méně obyvatel. To vedlo k tomu, že nepotřebovali vyhánět indiány z jejich území.

generála Waynea když porazil indiánskou konfederaci a po podepsání greenvillské smlouvy z roku 1795.¹² Když bylo vypořádáno s indiány, tak se mohli Američané soustředit na problém, který vznikl po vypuknutí války mezi Francií a Británií. Problém spočíval v tom, že se Británie dostala do složité finanční a politické situace, která byla způsobena porážkami na kontinentu. Obchod Spojených států oproti tomu vzkvétal a staly se hlavními přepravci mezi francouzskými a britskými koloniemi, které se nedokázaly bez amerického převozu obejít. Britové se tomuto narušování snažili bránit. Jako problém se ukázala rozdílná definice takzvaných neutrálních lodí a neutrálního zboží. Spojené státy tvrdily, že zboží převážené neutrálem je striktně neutrální a bylo jedno, odkud pochází. Britové považovali za kontraband¹³ vše, co by mohlo přispět nepříteli, tedy nejen válečný materiál, ale i jídlo a suroviny. Británie, která se snažila válku vyhrát, striktně dodržovala svůj výklad, zastavovala a prohledávala lodě. Nakonec došlo k tomu, že vláda Velké Británie vydala nařízení o konfiskaci lodí převážejících zboží do Francie nebo jejích kolonií.¹⁴ Samozřejmě, že nejvíce zboží vozily americké lodě. Zabavování kontrabandu by vláda Spojených států viděla jako přijatelnou věc, ale největší problém nastával, když byly prohledávány lodě a nic se nenašlo. Čili když ty lodě byly v pořádku. Britové také mohli násilně verbovat do svých posádek (impressment). Tato akce je podložena právem britských kapitánů zatknout všechny britské občany sloužící na jiných lodích bez potvrzení amerického občanství. Tyto akce byly ve Spojených státech odsuzovány. „*Britská politika na moři spojená s problémy na severozápadní hranici přispěla k vypuknutí války v roce 1794*“¹⁵

---

¹² Generál Wayne, který vedl asi 3000 mužů, porazil v bitvě u Fallen Timbers 20. 8. 1794 indiánskou konfederaci v jejíž čele stáli Delawarové, která měla asi 1500 mužů. Jako ve většině případů měli indiáni menší ztráty na životech než běloši. Po porážce byli indiáni donuceni podepsat smlouvu v Greenville. Touto smlouvou získaly Spojené státy území dnešního státu Ohio. Text smlouvy viz *The Avalon Project at Yale*

Law School Treaty of Greenville 1795, in: <http://www.yale.edu/lawweb/avalon/greenvil.htm> - poslední nahlédnutí. 23.2.2015

¹³ Kontraband - nelegální zboží. Dnes v mezinárodním právu je kontrabandem všechno zboží přepravované plavidly neutrálních států v době války, které může být válčícími stranami zabaveno, a tak znemožněno jeho doručení nepříteli.

¹⁴ Nařízení bylo vydáno roku 1794.

¹⁵ HORSMAN, R., *The Causes of the War of 1812*, str. 22.

Impressment bude brán jako casus belli.¹⁶ Musíme však říci ve prospěch Británie, že Američané rádi dávali Britům falešné doklady a tak valná většina násilně odvedených „Američanů“ byli ve skutečnosti Britové. Jak uvidíme později, tak ani tyto problémy nemusely vést k válce. Vždyť sami Francouzi zavedou vůči americkým lodím podobné sankce. Válka bude vyhlášena díky změně politiky. K moci se ve Spojených státech dostanou „jestřábi“, kteří nahradí „holubice“.¹⁷

2. Velká Británie a válka v Evropě – důsledky pro vztahy se Spojenými státy

Velká Británie byla od dob sedmileté války hlavní námořní velmoc. Toto postavení si udržela i přes porážky, které utrpěla od francouzského námořnictva během války o nezávislost Spojených států. Na začátku francouzské revoluce se Británie příliš do války nezapojovala. Většinu nechávala na svých spojencích, kterým dodávala finance. Změna započala kolem roku 1793. Britská vláda pod vedením Williama Pitta mladšího se rozhodla, že se více zapojí do snah proti Francii. Především měla být více dodržována blokáda Francie a měla být vyslána armáda do Nizozemí. Často se konstatuje, že byla britská armáda v nedokonalém stavu. Musíme si ovšem uvědomit, že Britové byli Francouzi mnohonásobně přechísleni.¹⁸ Nakonec byla katastrofa odvrácena jen díky námořní evakuaci britských sil z Nizozemska. Všechny tyto akce stály mnoho peněz a vládní dluh¹⁹ se velmi rychle zvyšoval, aniž by se válka chýlila ke konci. Proto se Pittova vláda uchýlila k drastickým opatřením. Další opatření byla v obchodě. Zaprvé se musel zvednout obchod mezi koloniemi a mateřskou zemí a zadruhé se vyvíjel stále větší tlak na neutrální loď. Tato akce byla nelibě sledována ve Spojených státech. Pitt si sice uvědomoval, že tím může Američany pobouřit, avšak na těchto opatřeních stála celá válka. Do Británie přijel Americký vyslanec John Jay,²⁰ aby vyjednal s Brity podmínky, za

---

¹⁶ Casus belli – incident či událost, která postačuje jako důvod k vyhlášení války

¹⁷ Jestřábi jsou politikové podporující vojenské řešení a holubice jsou pro politické (mírové) řešení.

¹⁸ Britská armáda čítala asi pět tisíc mužů.

¹⁹ Podle Watsona to bylo roku 1797 již 19 mil. liber. WATSON, J. S., *The Reign of George III. 1760-1815*

²⁰ John Jay sloužil jako vyslanec ve Španělsku a Francii. V roce 1794 byl vyslán do Londýna, aby vyjednal dohodu. Měl v lásce Británii a tak dohoda, kterou podepsal, byla pro Spojené státy velice nevýhodná.

kterých je možno zabavovat lodě, které převážejí kontraband, a aby se dohodli na otevření přístavů v Západní Indii a na řešení ostatních sporů.²¹ Britové byli na jednání připraveni lépe. Whigové podpořili torye a dohoda zněla, že se musí zabránit vstupu Spojených států do války na straně Francie, ale nesměl se omezit obchod a ani žádné jiné akce proti americkým lodím, které měly britské posádky, nebo které převážely materiál pro Francii. Nakonec z toho vznikla velice výhodná dohoda pro Brity. Británie se zavázala, že nebude okupovat žádné pohraniční pevnosti, které se nacházejí na území Spojených států. Dále se zavázala, že zaplatí odškodnění za zabavené lodě v letech 1793-1794.²² Spory na hranicích měly být vyřešeny v budoucnu arbitrážní komisí. Naproti tomu se Jayovi nepodařilo narušit monopol Britů na dovoz do Karibiku a ani se mu nepovedlo zabránit násilnému verbování. Navíc Británie získala ujištění o neutralitě Spojených států a docílila splacení většiny svých starých dluhů.²³ I přes to, že Britská omezení byla pro obchod Spojených států nepříjemná, tak díky rostoucímu trhu s Británií značně rostl. Vývoz stoupl z 33 milionů liber v roce 1794 na 94 milionů liber v roce 1801.²⁴ Smlouva, kterou John Jay podepsal, byla v očích americké veřejnosti tvrdě odsuzována. Ale i přes velkou kritiku byla smlouva podepsána senátem a později i Washingtonem. Ten ji podepsal prý jen kvůli tomu, že se zavazovala k přátelství obou národů.²⁵ Největší rozhořčení však smlouva přinesla ve Francii. Francie stále doufala, že jim Američané pomohou, jako Francouzi pomohli jim ve válce za nezávislost. Hlavně byla stále v platnosti alianční smlouva a Francie to brala jako jednostranné nedodržení smlouvy. Dokonce Jayova smlouva vedla k otevřenému nepřátelství a k tzv. kvaziválce.²⁶ Americká společnost se rozdělila na dva tábory. První byli federalisté vedeni prezidentem Adamsem. Ti zastávali podporu Britů a

---

²¹ Pohraniční záležitosti, podpora indiánů a odškodnění.

²² Podle Benna C. byla dohodnutá cena asi čtvrtinová. BENN, C. *The War of 1812 Essential History*

²³ Většina těchto dluhů pocházela z dob, kdy byly Spojené státy kolonií.

²⁴ Viz HICKEY, D. R., *The War of 1812. A Forgotten Conflict*

²⁵ Washington měl velký strach z nové války s Brity. V této nové válce by Francie neměla mnoho možností jak poslat pomoc a Spojené státy by nejspíš musely vést válku i se Španělskem.

²⁶ Ozbrojený konflikt, kdy není vyhlášena válka. Tento konflikt byl veden francouzskými piráty v Karibiku. Podařilo se jim zajmout kolem 300 lodí v hodnotě 20 mil. dolarů. Viz Hickey, D. R., *The War of 1812. A Forgotten Conflict*, podle Briggse to bylo 30 mil. dolarů. Viz BRIGGS, A., *The Age of Improvement, 1783-1867*,

dokonce někteří z nich uvažovali o vyhlášení války Francii. Druzí byli republikáni a ti podporovali Francouze. Byli stále roztrpčeni Jayovou smlouvou. Tvrdili, že Spojeným státům více škodí Britské omezení než francouzští korzáři. Ozbrojený konflikt mezi Spojenými státy a Francií nabyl svého maxima v roce 1797. Konflikt trval ještě tři roky. V roce 1800 se podařilo vyjednat smír. Ke konci války se začalo více dařit Spojeným státům. Začaly budovat nové námořnictvo a zvýšily výdaje i na armádu. Nebylo to ani z důvodu kvaziválky, ale prezident Adams si byl vědom reálné hrozby francouzské invaze. I přes úspěch vítězné „války“ měli federalisté mnoho „škráloupů“ a tak prezidentské volby vyhrál republikán Thomas Jefferson.²⁷ Spojené státy se díky kvaziválce mohly bez jakýchkoliv problémů vyvléci z alianční smlouvy.

Další problém měly Spojené státy se Španělskem. Probíhaly neustálé pohraniční boje a neustále byly problémy v okolí New Orleansu. Španělé také pochopili význam místních indiánů a po vzoru Britů je začali vyzbrojovat. Španělsko však nemělo sílu ani zájem vést otevřenou válku a tak roku 1795 podepsali španělsko-americkou smlouvu.²⁸ Vztahy mezi Brity a Američany se po nástupu Jeffersona neměnily nijak rychle. Začaly se sice ochlazovat, ale to bylo zapříčiněno převážně zlepšováním vztahů s Francií. Velká Británie začala mít v roce 1801 velké problémy, které vyvrcholily vládní krizí. Pittova vláda se snažila prosadit emancipaci katolíků.²⁹ Nakonec se ještě Britové nechali zatáhnout do války „druhé koalice“ proti Francii. Opět vyslali jednotky do Nizozemí. Dopadlo to velice podobně jako jejich první invaze. Spojenci byli poraženi a Britské jednotky mnohonásobně převýšeny. Tato akce znamenala pád Pittovy vlády a rezignaci Pitta. Jeho nástupcem se stal Henry Addington, první vikomt Sidmouth.³⁰ Nakonec byl opět vystřídán Pittem, protože jeho způsob vedení války nepřinesl to, co si Britové přáli. V roce 1802 byl podepsán mír v Amiens. Válka se však brzy opět rozhořela. Tento mír nebral Napoleon jako nic jiného, než dočasné příměří.

---

²⁷ Thomas Jefferson - třetí prezident Spojených států v letech 1801-1809. Byl hrdinou války za nezávislost. Během jeho vlády byla odkoupena Luisiana. Také se snažil zlepšit vztahy s Brity a Francouzi.

²⁸ Smlouva upravovala hranice mezi Floridou a Spojenými státy. New Orleans se stalo otevřené a bezcelní pro americké obchodníky. Dále smlouva zakazovala podporu indiánů.

²⁹ Snaha o zlepšení vztahů s Iry, byla pro většinu Britů nepřijatelná.

³⁰ Addington byl předsedou vlády 1801-1804. Byl odpůrcem katolické emancipace.

Addington se během míru snažil zlepšit ekonomickou situaci. Stalo se, že všechny poplatky, které jeho vláda zrušila, musela za pár měsíců opět schvalovat.

3. Luisiana, Španělsko, Francie a Impressment

Po ukončení sedmileté války dala Francie Luisianu Španělsku jako odměnu za zapojení se do války. Tím Francie přišla o ohromné koloniální území a už mimo Francii neměla téměř žádné území. Francie se nacházela v roce 1802 ve veliké hospodářské krizi. Nedostávalo se jí nejen peněz, ale ani surovin. Velice trpěla bloádou Britů. Situace se nezlepšila ani po navrácení Luisiany, které proběhlo v roce 1800. Stalo se tak smlouvou v San Idefonsu v říjnu 1800.³¹ Francie však nedokázala své kolonie využít díky mocnému britskému námořnictvu. Jediné k čemu navrácení Luisiany³² vedlo, bylo zhoršení vztahů se Spojenými státy. Španělsko bylo slabé a tak se ho politikové ve Spojených státech nebáli. Ovšem Francie měla mocnou armádu, a hrozilo, že pokud by se dohodli s Brity na příměří, tak by Francie mohla vtrhnout i do samotných Spojených států. Luisiana bylo území o velikosti tehdejších Spojených států. Žilo zde mnoho původních obyvatel a byla to kolonie především na obchod s kožešinami. Na řece Mississippi se nacházel New Orleans. To byl pro Spojené státy velmi významný přístav. Ve městě už převládali Američané a tak Spojené státy považovaly přístav a město za své.³³ Spojené státy se snažily, aby území zůstalo formálně pod správou Španělska a tak vyslaly velvyslance do Francie.³⁴ Původně byl plán zahraniční politiky Spojených států odkoupit pouze okolí New Orleans. Poté co Španělé předali toto město Francouzům, se začalo schylovat k válce. Napoleon nechtěl zprvu o žádném odkoupení ani slyšet. Stále doufal, že se mu podaří vybudovat mohutné námořnictvo a velkou koloniální říši. Obrat nastal tehdy, když Francie začala ztrácet zbytky kolonií v Karibiku. Francie se rozhodla kolonie prodat. Ministr zahraničí Talleyrand nabídl svému americkému protějšku Livingstonovi koupi celé Luisiany.

---

³¹ Celá smlouva viz *The Avalon Project at Yale Law School. Treaty of San Ildefonso* - <http://www.yale.edu/lawweb/avalon/ildefens.htm>, poslední navštívení 11. října 2014

³² Patřilo k tomu i okolí a později i město New Orleans.

³³ Byl to jeden z nejvýznamnějších přístavů v Mexickém zálivu.

³⁴ Robert Livingston – klíčová osobnost v jednáních o odkupu Luisiany.

Francouzi obrátili a snažili se prodat vše. Důvod byl jasný. Opět vypukla válka v Evropě a Napoleon potřeboval peníze. Nakonec byla Luisiana prodána smlouvou z 30. dubna 1803. Cena měla být 60 milionů franků. To však nebyla celá cena. Musíme ještě připočíst pohledávky Francie. Ty byly ve výši 3,75 milionů dolarů, což je asi 20 milionů franků. Celý odkup Luisiany stál tedy kolem 80 milionů franků. Napoleon nakonec získal asi jenom 60 milionů franků. Je však nutno dodat, že francouzské pohledávky ve výši 20 milionů franků, byly velice přeceněny. Pro Jeffersona nastal po koupi Luisiany velký politický vzestup. Území Spojených států se rázem zdvojnásobilo. Bylo však několik kritiků a několik věcí, které dělali velké problémy. Asi největší problém byl politicko-právní. Ústava Spojených států neměla ani zmínku o možnosti koupení území. To by se asi dalo obejít, kdyby to území nebylo takhle velké se srovnáním tehdejší velikosti Spojených států. Federalisté trvali na doslovném výkladu ústavy, ale veřejnost se nehodlala vzdát tak velkého a tak drahého území. Proto senát koncem roku 1803 smlouvu ratifikoval a Luisiana se stala součástí Spojených států. Velká vlna kritiky se zvedla vůči ceně. Mnoho lidí si kladlo otázku, jestli se zaplatilo opravdovým majitelům. Problém byl v tom, že po odkoupení Luisiany stále Britové lovíli kožešinovou zvěř a indiáni se evidentně nechtěli nechat omezovat. Proto po odkoupení muselo být vybojováno mnoho bojů s indiány. Výhodou smlouvy pro Spojené státy bylo to, že Francie prodala veškeré území a tak netrvala na nějakém přesném vymezení. To vedlo k tomu, že Američani zabírali i území, které patřilo Španělsku. Jedná se především o Západní Floridu.³⁵ Nakonec se vše vyřešilo v roce 1819 po druhé seminolské válce, v níž Španělsko prodalo³⁶ celou Floridu Spojeným státům. Po získání Luisiany se Spojené státy zbavily nebezpečí ze strany Francie. Sice si tím pohněvaly Španěly, ale ti nebyli schopni nijak reagovat a dokonce i v období války 1812 budou zasahovat jen velmi vlažně. Oproti tomu se začala vyostřovat politika vůči Velké Británii. Určitě se nedá říct, že by samotný prodej zhoršil vztahy. Ovšem tím, že se už nemuseli Američané obávat Francie, tak mohli vystupovat méně bojácně proti Britským omezením. „*Faktem zůstává, že Amerika mohla být vržena*

---

³⁵ Východní Florida nebyla připojena k Francii, takže nemohla být ani odkoupena. Čili chování Spojených států bylo protiprávní. Viz ADAMS, H., *History of the United States of America during the Administrations of Thomas Jefferson*

³⁶ Cena byla natolik směšná, že slovo odstoupilo bude výstižnější.

do války pouze soustavnou britskou politikou nepřátelskou k americkým zájmům. Taková politika však roku 1803 neexistovala.“³⁷

Do této kapitoly také vložím část o násilném verbování čili impressment. Když se Velká Británie dostala po zrušení amienského míru do války, měla jeden velký problém, který byl nyní větší než kdy dřív. Její přežití záviselo na námořnictvu. Armáda Británie se nemohla s francouzskou rovnat a téměř všechny nepřátele na kontinentu už Napoleon porazil. Největší strach nastal, když Francie, která vybuďovala roku 1805 nové námořnictvo za prodej Luisiany, se spojila se Španělskem. I když nakonec Britové porazili nepřítel u Trafalgaru, hrozba stále zůstávala. Všem bylo jasné, možná až na Američany, že osud Velké Británie závisí na nadvládě na moři. Proto Británie vystavěla nová plavidla a vysloužila si právem přívlastek „vládkyně moří“. Problém nastal při osazování lodí posádkami. Služba na britských lodích patřila k nejnáročnějším na světě a žold nebyl nijak vysoký. Vláda potřebovala získat nové námořníky tak moc, že dokonce zavedla nucené odvody. Každé hrabství bylo nuceno dodat určitý počet dobrovolníků. Tento počet byl však příliš vysoký a tak se často dostávali na moře i zločinci. Každý, kdo byl v přístavech, mohl být naverbován jako „dobrovolník“.³⁸ Dokonce potřeba námořníků byla tak veliká, že se často braly i posádky obchodním a soukromým lodím. Pro ukázkou si ukážeme, jak vypadala situace Britů. V roce 1793, když začala válka s Francií, sloužilo asi 16 000 námořníků. Naproti tomu v roce 1783 to bylo 110 000 mužů. Je vidět, že Britové z finančních důvodů námořnictvo zmenšili. Jeden z hlavních problémů, který oslaboval britské námořnictvo byla dezerce. Pokaždé když nějaká loď zakotvila ve Spojených státech, tak se mohl kapitán rozloučit s někým z posádky. *„Pokud kapitána kterékoli britské fregaty donutily okolnosti zakotvit v newyorském přístavu a vystoupit na břeh, mohl se při návratu na molo s velkou pravděpodobností setkat s některými členy své posádky směřujícími do města, každý z nich se mohl prokázat doklady potvrzujícími americké občanství.*“³⁹ Většina dezertérů se nechala zaměstnávat na lodích Spojených států. Američané, kteří budovali nové lodě, nutně potřebovali zkušené

---

³⁷ HORSMAN, R., *The Causes of the War of 1812*, str. 46.

³⁸ Nucený dobrovolník

³⁹ ADAMS, H., *History of the United States of America during the Administrations of Thomas Jefferson*, str. 528

posádky. Britové patřili mezi nejlepší námořníky na světě. Každý rok přibýlo ve Spojených státech asi 4 200 mužů. Z toho bylo až 2 500 Britů. Služba v americkém námořnictvu byla bezpečnější a lépe placená a na rozdíl od ostatních zemí zde nebyl žádný jazykový rozdíl. Tehdy ještě mluvili Američané stejnou angličtinou jako Britové. Nutno však říci, že impressment Britové prováděli na všech neutrálních lodích, kde našli nějakého Brita. Britové si uvědomovali následky své dezerce a snažili se jakkoliv své postavení zlegalizovat. Moc dobře věděli, co by se stalo, kdyby se dostali do rukou britské správy. Nejčastějším způsobem se staly „domovské listy“. Ty se daly získat legálně pouze, když jste se v Americe narodil, později i když jste zde žil dlouhou dobu. Problém byl v tom, že podle britského práva jste jednou provždy Brit, takže pokud jste již nechtěl být Brit, už to mohlo být bráno jako vlastizrada. Pokud měl ten „papír“ nějakou moc, tak jen tu, že osoba nebyla popravena, nebo bičována, ale byla násilně naverbována.⁴⁰ Dále zde byly tzv. protection. Ty vydávaly úřady v přístavech na žádost zaměstnance nebo i zaměstnavatele. Spojené státy se snažily dát tyto protection všem Britům, kteří chtěli sloužit na moři.⁴¹ Často se stávalo, že impressmentem byli dotčeni i Britové, kteří žili ve Spojených státech už delší dobu. Tyto protection se daly velmi lehce padělat. Proto byly velmi oblíbené, a proto je Britové uznávali pouze tak, že jejich držitel nebyl označen za dezertéra a nebyl popraven. Také se často stávalo, že v přístavech sloužili američtí agenti a ti dodávali dezertérům dokumenty. Nedostatek lodníků v námořnictvu Jeho Veličenstva se stále zvětšoval, a tak se nelze divit, že Britové od těchto praktik neustoupili. Největšího rozsahu dosáhl impressment za vlády Pitta a neopustilo se od něj až do války se Spojenými státy. Nesmíme však Brity odsuzovat. Podle Britů vítězství nad Napoleonem mohlo být dosaženo jen za pomoci dodržování těchto pravidel. Spojené státy nejvíce Britům vytýkaly, že při násilném verbování docházelo často k chybám,⁴² kdy byl odveden Američan. Posuzování toho kdo je Brit a kdo je Američan měli v kompetencích kapitáni lodí. Kapitáni britských lodí se většinou neřídili doklady, ale přízvukem. Doklady kontrolovali jen proto, jestli tam není nějaký chudák, kterého by mohli

---

⁴⁰ Právně uznala Velká Británie naturalizační dokumenty až po roce 1870. Spojené státy na ně braly ohled od roku 1848. Do té doby se jimi příliš nezaobírali.

⁴¹ Dalo by se říci, že to vlastně byly takové „padělky“ vyrobené a vydané státem.

⁴² Někdy to bylo děláno záměrně.

popravit. Přívuk se v této době příliš nelišil a Američané žijící na severu mluvili téměř jako Britové. Takže problémy byly velice samozřejmé a časté.⁴³ Například J. Zimmerman tvrdí ve svém díle *Impressment of American Seamen*, že bylo násilně odvedeno 5208 Američanů do roku 1806. Tato čísla mají ovšem příchut' propagace, která byla namířena proti Britům. Komise massachusettské Sněmovny reprezentantů z počátku roku 1813 operuje s jinými čísly. „...počet na nyní známé číslo 6 057...neřeší tak základní fakt, zda byly osoby americkými občany nebo ne.“⁴⁴ Tato zpráva nemusí být korektní, protože vyšetřování probíhalo těsně před válkou a během války. Ovšem kritizuje zprávy prezidenta Madisona a ministra zahraničí Monroea.⁴⁵ K uváděným počtům prý došlo tak, že některé osoby byly počítány víckrát. Také se ve zprávě uvádí, že mnoho osob vstoupilo do britských služeb dobrovolně.⁴⁶ Také se musí ke cti Britů dodat, že osoby násilně odvedené mohly zažádat o přezkoumání u soudu Admirality. Mnoho odvolání bylo vyslyšeno a pokud námořník zemřel v akci, tak byla jeho rodina finančně odškodněna. Nutno dodat že impressment nedokázal ztráty Britů nahradit. Adams píše, že Jeho Veličenstvo ročně ztratilo kolem 3000 mužů a díky impressmentu se jich navrátilo něco kolem 1200. Problém s muži byl v Británii vyřešen až po válce, když Británie velkou část flotily rozpustila.

Impressment velice zhoršoval vztahy mezi Brity a Američany. Je až zarážející, jak dlouhou dobu se tohle násilné verbování obešlo bez násilí. Americké obchodní i válečné lodě se vždy nechaly zastavit a prohledat, jestli nevezou kontraband a nakonec se nechaly připravit o část posádky. To trvalo až do 22. června 1807. Došlo k takzvané aféře Chesapeake. Na jaře roku 1807 se nacházela britská flotila v zátoce Chesapeake u Norfolku ve Virginii. Odtud měla za úkol napadat francouzské fregaty z Annapolis. Jako vždy u amerických břehů několik mužů dezertovalo. Adams tvrdí, že dezertovala dokonce celá posádka šalupy Halifax. Většina

---

⁴³ ZIMMERMAN, J. F., *Impressment of American Seamen*,

⁴⁴ *Report of the committee of the House of Representatives of Massachusetts, on the subject of impressed seamen: with the evidence and documents accompanying it*, Boston 1813.

⁴⁵ Kritika byla z důvodů, že čísla uváděná byla vědomě přemrštěna. Je zde cítit náznak obvinění ze lži, která vedla k válce.

⁴⁶ To ukazuje, že v Americe stále žilo mnoho lidí, kteří měli velice kladný vztah ke své „původní“ domovině. Také je zde jedna výhoda, když jste vojákem (námořníkem) ve válce. Tou výhodou je kořist. Ta byla často tak velká, že převyšovala až 1000 žoldů.

z posádky se nechala zaměstnat na americké fregatě jménem Chesapeake. Britové se to dozvěděli a velitel viceadmirál George Granfield Berkeley dal rozkaz k zadržení fregaty a k impressmentu. Zpráva byla doručena Humphreysovi. Zpráva neříkala, jestli můžou použít sílu. Ráno 22. června dostihl Leopard Chesapeake. Britská žádost o vydání uprchlíků byla zamítnuta. Kapitán lodi Leopard reagoval tak, že zahájil na Američany palbu. Neví se přesně proč, ale Chesapeake se nezmohl na odpor a bez jediného výstřelu stáhli Američané vlajku. Zemřeli asi jen tři Američané a byli odvedeni čtyři muži. Potyčka tedy nebyla nijak závažná. Šlo však o precedent. Do této doby nebyly americké lodě napadány. Impressment se prováděl hlavně na obchodních lodích. Mnoho Američanů si však myslelo, že útok na jejich loď je útokem na jejich stát. K vyhrocení konfliktu napomohly i noviny, které volaly po odplatě za národní urážku. Nyní byly obě země na pokraji války.⁴⁷ Je až ironií osudu, že Jefferson, který byl velikým nepřítelem Británie, byl hlavní osobou, která tlumila emoce a snažila se o mírové řešení. Monroe byl vyslán do Londýna a požadoval tam náhradu za způsobenou škodu. Dále požadoval propuštění odvedenců a absolutní zrušení praktiky impressmentu. Britská vláda akci odsoudila, přesto nechtěla a ani nemohla v žádném případě zrušit impressment. Tehdy se ukázalo, jak obyvatelé Kanady moc stojí za svojí mateřskou zemí. Noviny v Británii a Kanadě psaly, jak je pro ně⁴⁸ důležité zachování impressmentu. Kolonie Kanada také ujistila Velkou Británii, že veřejné mínění stojí za Brity a že v případě, že by Spojené státy přerušily zásobování britských lodí, tak je lehce kanadské provincie nahradí. Ujištění se také týkalo toho, že by v případě války se Spojenými státy obyvatelé šli s nadšením bojovat za krále a to dokonce i obyvatelé z okolí Quebecu.⁴⁹ Díky těmto ujištěním se vláda v Londýně rozhodla, že vystoupí proti americkým požadavkům tvrdě a odmítla je všechny. Tím roztrpčila Spojené státy, které reagovaly ukvapeně a zavedly ekonomická opatření v neprospěch Velké Británie. Jednalo se o zákon zákazu dovozu a ke schválení zákona o embargu. K této problematice se ještě v průběhu práce vrátím. Proto bych nyní jen uvedl, že tato ekonomická opatření měla větší negativní vliv na Spojené státy než na Velkou

---

⁴⁷ Podle Adamse a Armstronga byly k válce blíže než kdy jindy. Dokonce prý ani v roce 1812 nebyla situace tak vyhrocená

⁴⁸ Tím myslí sebe a Brity. Podávají to, jako by to byl jeden národ.

⁴⁹ Kolem tohoto města žila velká skupina Francouzů.

Británii. Tyto události byly natolik zásadní, že americké noviny téměř přestaly psát o neustálých potyčkách s indiány a věnovaly se jen Velké Británii.

III. Změna politiky Spojených států a cesta k válce – 1807-1812

1. Rozdíly v zájmech Velké Británie a Spojených států

Po osamostatnění amerických kolonií bylo pro Velkou Británii největší ztrátou nabytí obchodní samostatnosti Spojených států. Spojené státy už nebyly závislé na Velké Británii a staly se konkurentem. Pro Brity se situace změnila tak, že místo odbytiště zboží, musely řešit konkurenční boj. Politikové v Británii se rozhodovali, jak se s nastolenou situací vypořádat. Měli dvě možnosti. První byla navázat se Spojenými státy vřelé obchodní kontakty. Druhou možností bylo přerušit veškeré styky. Nejprve se Britové rozhodli pro ekonomickou izolaci. Hned se však ukázalo, že suroviny ze zbylých kolonií nejsou dostatečné a že západoindické odbytiště má také své meze. Tak se přistoupilo k druhé variantě. Spojené státy a Velká Británie se navzájem staly hlavními obchodními partnery. Americký obchod však velmi rychle rostl a to začalo vyvolávat ve Velké Británii obavy. Proto začaly být vůči Spojeným státům zaváděny různé restriktce. Samozřejmě nadále zůstávaly zákony o plavbě. Ty podporovaly především loďářské skupiny. Často se tvrdí, že tyto restriktce byly hlavní příčinou války 1812. To podle mě není zcela pravda, protože tyto restriktce začaly platit téměř okamžitě po válce. Hlavní příčinou války byl fakt, že Británie válčila s Francií. Toho se snažily Spojené státy využít a v kruzích politiků byla patrná snaha o zabrání Kanady. Bylo mnoho hlasů proti válce s Británií. Kolem roku 1803 začal britský obchod upadat. Naproti tomu se Spojené státy snažily, aby jejich obchod co nejvíce rostl. Většinou nahrazoval americký obchod ten britský. Tím vzniklo mnoho sporů. Obě strany tvrdily, že je právo na jejich straně a obě strany měly pravdu. Problém byl v tom, že obě strany měly jiný výklad námořního práva. První rozdíl byl už v termínu „neutrál“. Spojené státy tvrdily, že vše co převáží neutrál, tak je neutrální, i když to zboží pochází od jedné z válčících stran. Z praktických důvodů toto Britové neuznávali. Zabavovali veškeré zboží pocházející ze znepřátelených států. Dokonce tvrdili, že lodě, které převážejí vědomě kontraband, se tak stávají nepřátelskými a mohou být zabaveny. Tento výklad se nelíbil americkým obchodníkům, kteří převzali veškerý francouzský

obchod. Dále se Američané snažili ovládnout i obchod s britskými koloniemi v Americe. Zde nastávala další třetí plocha, protože Britové požadovali, aby Spojené státy dodržovaly pravidla z roku 1756.⁵⁰ Jedná se vlastně o zesílení navigačního systému. Američané se snažili najít skuliny v zákoně. Používali tzv. reexport. To znamená, že zboží z Francie dovezli do Ameriky a následně ho vyváželi do Británie. Britové se samozřejmě nenechali takto oklamat. Britský soudce William Scott⁵¹ rozhodl, že tato praktika nesmí obcházet daná pravidla a že tento majetek je také konfiskovatelný. Největší kritici v Británii byli whigové, kteří byli podporováni manufakturami, které obchodovaly se Spojenými státy a obávaly se zhoršování vztahů. Mnoho Britů si však myslelo, že je nepřípustné, aby přátelský stát (Spojené státy) využíval ve svůj prospěch to, že je Británie ve válce. James Stephen⁵² podle Adamse tvrdil, že vytlačováním britských výrobků napomáhají Napoleonovi. Na to Britové slyšeli a vedlo to k nové nenávisti vůči Američanům. Proto se vláda v Londýně rozhodla, že situaci vyřeší tím, že zakáže veškerý americký obchod s Evropou.⁵³ Britové si mysleli, že jsou Američané jejich spojenci a nedovedli pochopit, že Spojené státy nejsou ohroženy Napoleonem a že dokonce mají s Francií dobré vztahy. Naopak Spojené státy měly velký strach z Britů „...a více se znepokojovali současným než budoucím zlem.“⁵⁴ V Británii se ve vládnoucích kruzích zrodila myšlenka, že Spojené státy nebudou nikdy s Brity válčit, protože mají strach z jejich námořnictva a mohly by ztratit svůj obchod. Proto se začali Britové cítit bezpečně a nechtěli se Spojenými státy jednat. Jeden z největších problémů, který se moc často nereprezentuje, je nepochopení mezi oběma národy. Spojené státy se braly za velice důležité a domnívaly se, že jsou pro Brity rovnocenným partnerem. Britové však brali Američany jako „vesnické burany“ a britská vláda si myslela (oprávněně), že je Evropa pro Británii důležitější a Američany brali spíše jako kolonii. Británie byla stále ve válce s Napoleonem. Válka se pro ně stala záležitostí „života a smrti“ a nějaké vztahy s Američany jim

---

⁵⁰ Pravidlo, které říká, že neutrálové nesmějí v době války obchodovat s přístavy, které jim jsou uzavřeny v době míru. V Jayově smlouvě se Spojené státy zavázaly tyto pravidla dodržovat.

⁵¹ William Scott, lord Stowell (1745-1836) byl v letech 1798-1828 soudce Nejvyššího soudu admirality, člen parlamentu a od roku 1821 baron Stowell.

⁵² Britský pamfletista.

⁵³ Tu už téměř celou okupuje Napoleon.

⁵⁴ HORSMAN, R., The Cause of the War of 1812, str. 41

připadali jako malicherné. Dokonce se Britové domnívali, že by pro Spojené státy byla válka s Británií zničující. Naštěstí pro Britské impérium si v Kanadě velice dobře uvědomovali sílu Spojených států a důkladně se připravovali na válku.

2. Změna vlády ve Velké Británii – usmiřování Američanů

V roce 1806 se zdálo, že spor mezi Velkou Británií a Spojenými státy bude vyřešen. Předsedou vlády v Londýně se stal Lord Grenvill. Grenvill patřil k whigům.⁵⁵ Tento politik zformoval vládu, která se nazývala „*vláda talentů*“. Svůj název získala díky pестrosti názorů jednotlivých politiků. Jedním z nejdůležitějších politiků byl ministr zahraničí. Toto místo obsadil Charles James Fox.⁵⁶ Byl dlouholetým odpůrcem nedávno zesnulého Pitta. Po jeho nástupu se ve Spojených státech zvedla vlna nadšení. Bylo to díky tomu, že Fox podporoval Američany v revoltě. Jefferson o něm řekl: „*Pokud on bude ve vládě, má důvěra v tuto vládu bude pevná*“.⁵⁷ Bohužel pro všechny, kteří se chtěli dohodnout, zbývalo Foxovi jen několik měsíců života a tak se po jeho smrti vrátili Britové do „starých osvědčených kolejí“. Ve Spojených státech dosáhlo v roce 1806 rozhořčení nad politikou Velké Británie své hranice. V dubnu téhož roku vydal Kongres zákon o zákazu dovozu. V praxi to znamenalo, že se některé komodity nesměly dovážet z Velké Británie. Nebyl to žádný velký trest a nejspíše šlo o takovou výstrahu. Jefferson se však připravoval, že podpoří tvrdší ekonomická opatření. Věřil, že pouze ekonomický nátlak dosáhne svého cíle. Spojené státy neměly téměř žádné námořnictvo a po bitvě u Trafalgaru se Britové stali pány moří. Fox se věnoval problému Spojených států. Často mu bylo vytýkáno, že se s Američany moc „maže“, když Napoleon ohrožuje celou Evropu. Jeden z prvních kroků, který Fox udělal, byl ten, že vyměnil velvyslance ve Washingtonu. Odvolal Anthonyho Merryho⁵⁸, který nebyl oblíbený. Na jeho místo nastoupil David Erskine. Tento politik projevoval loajalitu vůči Foxovi. Udělal by

---

⁵⁵ Whigové. Jedna z původních stran ve Velké Británii. Byli hlavními odpůrci toryů. Dnes bychom řekli, že to jsou konzervativci, ale ve své době byli bráni jako liberálové.

⁵⁶ Charles James Fox byl zastáncem revolučních myšlenek a zastáncem zrušení otroctví.

⁵⁷ HORSMAN, R., *The Causes of the War of 1812.*, str. 83

⁵⁸ Anthony Merry byl velvyslancem ve Spojených státech a později ve Švédsku. Ve Spojených státech ho neměli rádi především proto, že představoval to, co na Britech nenáviděli. On se o Američanech vyjadřoval jako o „buranech“.

vše, co po něm Fox chce. To nyní bylo, aby byl proamericky smýšlející a to také byl. Oficiální odvolání Merryho Fox zdůvodnil zdravotními problémy, ale to je nepravděpodobné. Pokud měl nějaké zdravotní problémy, tak se z nich velmi rychle vyléčil. Spíše byl problém v tom, že ho Američané nesnášeli více než kteréhokoli Brita. Prezident Madison ho nazval tluchubou.⁵⁹ Naproti tomu Erskine šel dokonce nad rámec svých pravomocí v usmiřování Spojených států. To mu bylo po nástupu toryů vyčítáno a stálo ho to post. Po nástupu „vlády talentů“ se prosazoval volnější obchodní styk se Spojenými státy. Jednalo se o propustnost navigačního systému v západoindické oblasti. Obě strany z toho získávaly. Především se rozšířil trh a zboží zlevnilo, protože odpadly daně. Povolení těchto snah určovaly dva zákony: West India Indemnity Bill a American Intercourse Bill. Tyto zákony nenahrazovaly ani nerušily žádné již stávající. Zákon dovozoval během války a šest měsíců po válce import některých surovin na amerických lodích. Ostře proti zákonům vystupovali toryové.⁶⁰ Toryové byli podporováni i veřejným míněním. Britové si mysleli, že na zákonech o plavbě stojí Britská prosperita a naděje na poražení Napoleona. Hlavně zrušení, či omezení tohoto zákona během války by znamenalo, že by se Británie zřekla svého obchodního primátu v Americe a předala by ho Spojeným státům. Spencer Perceval⁶¹ prohlásil: *„Anglie nemůže ukázat Spojeným státům, že se britské kolonie bez nich neobejdou. ... Anglická politika vůči Spojeným státům musí být tvrdá. ... Američané se bojí těch, kteří mají moc.“*⁶² Když Fox zjistil, jaká opozice vůči jeho vládě vzniká, tak se pokusil o kompromis. V květnu roku 1806 vydal nařízení, které uzavřelo přístup neutrálním lodím od Labe po Brest. Toto nařízení se nazývá „Foxova blokáda“. Účinnost však byla pouze v severní Francii a v Nizozemí. Do jiných přístavů mohly lodě plout bez omezení, pokud se zastavily v neutrálních zemích. Hlavní ranou pro Foxe nebyla opozice v Británii. Spojené státy si myslely, že Fox nedělá vše, co by mohl a že mění politiku Velké Británie velmi pomalu a zdlouhavě. Hlavně Britové neustoupili od impressmentu.

---

⁵⁹ Viz Horsman, R., The Causes of the War of 1812

⁶⁰ Toryové byli převážně podporováni bohatými loďaři. V Británii byly v této době dvě bohaté skupiny. První byli loďaři a druhí byli majitelé manufaktur, kteří podporovali whigy.

⁶¹ Ministr financí a premiér v letech 1809-1812. Byl to především on, kdo se zasadil o větší omezení neutrálního obchodu.

⁶² Horsman, R. The Causes of the War of 1812, str. 76-77

Spojené státy sice byly s Foxem nespokojeny, ale uznaly, že Fox chce jednat a nestavět se odmítavě k americkým návrhům. Proto také Jefferson vyslal Williama Pinkneye⁶³ a Monroa do Británie. Když začala jednání, tak Fox onemocněl. Místo něj jednali Holland⁶⁴ a Auckland⁶⁵. Tito muži měli pohled na Spojené státy stejný jako Fox. Problém nastal tehdy, když Monroe řekl, že bez zrušení impressmentu není možná žádná dohoda. To svazovalo jednajícími stranám ruce. Jakkoli byli britští zástupci nakloněni k jednání a ústupkům, tak nemohli ani pomýšlet na zrušení impressmentu. Britové si mohli dovolit jednat a usmířit si Spojené státy jen pokud jim to nebránilo v poražení Napoleona.⁶⁶ Nakonec snaha o uzavření dohody mezi Spojenými státy a Británií vzala za své, když Fox zemřel. Sice byla podepsána Monroe-Pinkneyova smlouva, ale ta neřešila téměř nic. Impressment zrušen nebyl. Byl nahrazen klauzulí, že si Britové budou dávat pozor, aby neodváděli americké občany. Také další sporné body smlouva řešila stylem, že se o nich bude ještě jednat. Proto ji Jefferson odmítl podepsat. Především mu vadilo, že Britové nezaplatili odškodnění za lodě, které zabavili. Další eskalování konfliktu nastalo 21. listopadu 1806, kdy Napoleon zavedl kontinentální systém.⁶⁷ V tomto období bylo poraženo Prusko u Jeny a brzy na to podepsal mír s Napoleonem i ruský car. Po vydání dekretu se Holland a Auckland snažili, aby Spojené státy dekret odmítly jako Velká Británie. Jefferson to však bral jako rozkaz (což ostatně byl, protože Britové jednali s Američany povýšeně) a nijak na dekret nereagoval. Britové zasáhnout museli. Britská veřejnost chtěla nějaké protiopatření. Zde nastává složitá situace: jakékoli protiopatření se dotkne Spojených států. Britové nakonec vydali vládní nařízení ze 7. ledna 1807. V něm zakazovali vstup všem lodím plujícím do přístavů, do kterých Britové nemohli. Kdo neposlechne, bude brán jako nepřítel a jeho lodě budou konfiskovány. Nařízení zakazovalo pouze obchod z nepřátelských

---

⁶³ Americký státník, diplomat a ministr spravedlnosti. Také byl jedním z hlavních vyslanců v Británii a v roce 1811 v Rusku.

⁶⁴ Henry Richard Vassal-Fox, třetí baron Holland z Hollandu a třetí baron Holland z Foxley byl jeden z hlavních představitelů whigovské opozice

⁶⁵ William Eden, první baron Auckland byl ministrem obchodu.

⁶⁶ Tak to tvrdí Horsman ve své knize *The Causes of the War of 1812*.

⁶⁷ Tento systém měl „vyhladovět“ Velkou Británii. V podstatě v ní Napoleon zakazoval jakýkoli obchod a styk s Velkou Británií. Systém se však dodržoval jen do té doby, dokud dané území okupovala francouzská vojska.

přístavů do nepřátelských přístavů. I když to bylo pro Američany omezení, tak mohlo být mnohem striktnější. To nakonec vedlo k tomu, že se whigové dostali pod palbu kritiky z obou stran. Opozice je kritizovala za mírnost a Spojené státy za porušování neutrálního práva.⁶⁸ Vláda talentů se nakonec pokusila o koncese katolíkům. Je zajímavé, že právě tento pokus je připravil o vládu, jako kdysi Pitta. Král Jiří III. dal Grenvillovi ultimátum, aby návrh stáhl. Ten neuposlechl a musel rezignovat. Novým předsedou se stal staříčský vévoda z Portlandu.⁶⁹ Moc ve svých rukou však drželi ministr financí Perceval a ministr zahraničí Canning. Většina v této vládě byla kdysi spolupracovníky Pitta. Tito lidé nepodporovali manufaktury, ale obchod čili navigační systém. Kurz se tedy opět obrátil a se Spojenými státy se opět začalo jednat z pozice síly. I přesto Madison neztrácel naděje a dále zasílal svým vyslancům návrhy. Ve Spojených státech se dostali do slepé uličky. Zákon o zákazu dovozu začal definitivně platit 14. února 1807. Navíc po přistoupení Rusů a Dánů ke kontinentálnímu systému Britové zavedli opatření, kterým vláda mnohonásobně zesilovala lednové ustanovení whigů. Toto nařízení nebylo nic jiného, než blokáda Evropy. Neplatil úplný zákaz obchodu lodí, které nevlastnili Britové, ale lodě se musely zastavit ve Velké Británii a zaplatit v ní daně. Britové si rozhodně nemysleli, že dělají něco proti námořnímu právu. Měli za to, že Američané obchodem podporují přímo i nepřímo Napoleona. „*Amerika neměla obchodovat s Evropou jinak než přes Británii.*“⁷⁰ Napoleon se rozhodl, že udělá své opatření a tím dostal Spojené státy mezi dva mlýnské kameny. Vydal tzv. milánský dekret. Zde stálo, že všechny lodě, které splní britské podmínky, tak se právně stanou „britskými loděmi“ a platí pro ně stejné podmínky jako pro britské lodě. „*Každá loď patřící kterémukoli státu, jež se podřídí anglické lodi a bude prohledána nebo bude pokračovat do Anglie či zaplatí jakoukoli daň anglické vládě, je prohlášena za denacionalizovanou, ztrácí ochranu, kterou jí poskytuje její vlajka a stává se anglickým majetkem...pokud taková loď vpluje do našeho nebo spojeneckého přístavu nebo pokud padne do rukou našich bitevních lodí či korzárů*

---

⁶⁸ HICKEY, D.R., The War of 1812. A Forgotten Conflict

⁶⁹ William Henry Cavendish-Bentick, třetí vévoda z Portlandu. Zastával post premiéra v letech 1783 a 1807-1809.

⁷⁰ HORSMAN, R., The Causes of the War of 1812, str. 121

bude považována za řádnou a legitimní kořist.“⁷¹ Nyní teprve nastalo pro Spojené státy omezení obchodu. Bez svolení Britů se nemohly dostat do Evropy, a pokud jim Britové svolení dali, tak je tam nepustili Francouzi.

3. Postoj Spojených států se přiostrhuje

Po krátkém zlepšování vztahů mezi Brity a Američany došlo k ochlazení. Když Napoleon zavedl kontinentální blokádu, tak Britům nezbylo nic jiného, než zabránit Spojeným státům v obchodu s Evropou.⁷² Restrikce zavedené Velkou Británií a Francií se Spojených států dotkly velmi citelně. Ve Spojených státech zavládla panika a veřejné mínění volalo po odpovědi. Jefferson, aby zabránil válce, zavedl embargo. Chtěl se vyhnout válce, protože nebylo ani jisté na čí straně a proti komu by měly Spojené státy válčit. Veřejné mínění bylo sice na straně Francie, ale válka s Velkou Británií by zničila i ten obchod, který zbýval. Embargo bylo zavedeno „šalamounsky“. Protože nechtěl vyprovokovat konflikt, tak bylo embargo zavedeno proti vlastním lodím a vlastnímu obchodu. Zastánci tvrdili, že kde není příležitost ke konfliktu, tak tam není ani konflikt. Americké lodě měly zakázáno odplouvat do zahraničních přístavů a zahraničním lodím zakazoval nabírat na palubu americké zboží. Tento zákon, kterým bylo embargo dáno v platnost, byl zaměřen především proti Britům, protože jiné lodě se v této době v Americe téměř nenacházely. Jefferson vyjádřil názor: „že síla ekonomických prostředků přivede Anglii k rozumu.“⁷³ Ironií je, že ve Velké Británii byla většina obyvatelstva nadšena. Panovalo zde přesvědčení o škodlivosti neutrálního obchodu na britské hospodářství. Tím, že Spojené státy zavedly embargo, tak Britům odpadl jediný konkurent v námořním obchodu. Britové nemohli přijít k rozumu, tak jak si to představoval Jefferson a jeho podporovatelé, protože Velká Británie by radši

---

⁷¹ *The Napoleon Series. Documents upon the Continental System. E. The Milan Decree, December 17, 1807*, in:

http://www.napoleon-series.org/research/government/diplomatic/c_continental.html,
poslední nahlédnutí 18. 5. 2014

⁷² Evropa byla okupována Francií. Když nějaká země přestala dodržovat kontinentální blokádu, tak Britům nevadilo, když s ní začaly Spojené státy obchodovat.

⁷³ Horsman, R., *The Causes of the War of 1812*, str. 111.

riskovala válku se Spojenými státy, než aby polevila ve svém válečném snažení proti Francii. Velmi brzy si ve Spojených státech začali uvědomovat svůj omyl. Embargo způsobilo, že se zboží z Velké Británie do Spojených států dovážet mohlo, ale naopak už ne. Jediné, čeho embargo dosáhlo, bylo to, že Britové viděli správnost svého postupu. Brzy si Američané uvědomili, že embargo nejvíce poškozuje je samé. Roku 1807 činil americký export asi 108 milionů dolarů v roce 1808 už pouhých 22 milionů. Ještě před zavedením embargo byla spousta kritiky ze severních států, které byly nejvíce omezovány britskými pravidly. To ukazuje na to, že embargo bylo daleko horší, než britské restriktce. Samozřejmě že se američtí obchodníci snažili nadále obchodovat, protože v době války jsou větší zisky, i když je nebezpečí zabavení lodí a materiálu veliké. Poslední ránu americkým obchodníkům zasadil Napoleon, když vydal bayonnský dekret. Tímto dekretem, který byl jako odpověď na zákon o embargo, povoloval zabavit veškeré americké lodě v Evropských přístavech. Odůvodnil to tím, že pokud nemají americké lodě opouštět vody Spojených států, tak všechny lodě jsou převlečené lodě britské a tedy legitimní kořist.⁷⁴ Velice se začal rozšiřovat černý obchod na hranicích Spojených států a britských kolonií v Kanadě. Opět z toho velice těžili britští obchodníci, protože ti nedělali nic protizákonného, kdežto ti američtí byli kontrolováni. Také se stávalo, že americké obchodníky přepadali indiáni a majitelé se nemohli bránit, protože by museli vládě přiznat, že pašují do Británie zboží. Embargo brzy postihlo i jižanské zemědělce. Ti především záviseli na vývozu bavlny a obilí do Velké Británie. Jediné mírné pozitivum pro Spojené státy byl rozvoj manufaktur, které nemusely konkurovat těm britským. Ve Velké Británii byli ze začátku ve strachu, že přijdou o zisk právě britští majitelé manufaktur. Strach netrval dlouho, protože koncem roku 1807 našli Britové odbytiště v portugalských koloniích. Především se jednalo o území dnešní Brazílie. Portugalsko se odmítlo začlenit do kontinentálního systému. Po napadení Portugalska Francií se královský dvůr díky pomoci Britů dostal do Brazílie. Za tuto pomoc dal portugalský král Britům jedinečné právo obchodovat s jeho koloniemi a navrch předal portugalskou flotilu do rukou Britů. Počátkem roku 1808 se dostala Francie do války i se Španělskem. Poté, co ve Španělsku propuklo velké povstání proti Francouzům, se Britové vylodili ve

---

⁷⁴ Podle Hickeyho díla *The War of 1812. A Forgotten Conflict* měli obchodníci Spojených států utrpět ztráty přes 10 milionů liber.

Španělsku. Za tuto pomoc získali Britové i výsadní právo na obchod se španělskými koloniemi. Tak se dokonce stalo, že i přes embargo Spojených států nedokázali Britové naplnit volné trhy. O přístupu britské vlády k embargu a k požadavku odvolání vládního nařízení svědčí názor George Canninga: „*Nadevše cítím, že nedělat absolutně nic, je ta nejrozumnější...politika*“⁷⁵ Nakonec se ukázalo, že si ani Francouzi ani Britové nedělali z embarga těžkou hlavu. Kritika ve Spojených státech byla obrovská a tak roku 1809, těsně před koncem prezidentského období, Jefferson embargo zrušil. I po zrušení embarga se stále snažil Jefferson o mírové řešení a proto tvrdil, že Velká Británie zatlačila Spojené státy ke „zdi“. Byly pouze dva směry, jakými se dalo dále jít. Zaprvé to byl ekonomický nátlak a zadruhé válka. Poté, co se ukázalo embargo jako neúčinný postup, obával se Jefferson války. Jefferson měl velkou podporu v tom, že nikdo v Americe nevěděl, s kým by se mělo válčit. Ve Spojených státech vládl velký pesimismus. Embargo velice poškodilo Americkou ekonomiku, ba naopak spíše posílilo ve vzájemném soupeření jeho největšího rivala - Velkou Británií. Také nastalo zklamání a bezmoc nad tím, že nedokázali obě velmoci přesvědčit o zrušení svých restrikcí. Odvolání embarga, byl tedy logický krok. Z politického hlediska to však bylo velice nebezpečné. Uvalení embarga je věc, která má něčeho dosáhnout. Pokud se to nestane, tak se ukáže, že stát, který ho zavedl, je slabý. Jediná možnost na záchranu prestiže by bylo vyhlášení války. To však nyní nešlo, protože na to ve Spojených státech nikdo nepomyslel. O válce se mnoho debatovalo. Byli pouze tři možnosti. Dalo se válčit s Velkou Británií, nebo s Francií, nebo s oběma. Jefferson se rozhodl, že bude pokračovat v ekonomickém tlaku. Kongres schválil nový zákon o neudržování styků, který nahradil zákon o embargu. Zákon ukládal, že američtí obchodníci mohou obchodovat s jakoukoli zemí kromě Británie a Francie. Také měli Britové a Francouzi zakázáno vplout do Spojených států. Zákon dával prezidentovi pravomoc okamžitě zákon zrušit, pro tu zemi, která odvolá svá opatření proti neutrálním státům. Klauzule, která umožňuje prezidentovi odvolat embargo vůči Británii nebo Francii byla hlavní silou tohoto zákona.⁷⁶ I když byl zákon jiný, než zákon o

---

⁷⁵ HORSMAN,R. The Causes of the War of 1812, str. 138.

⁷⁶ Maconův návrh zákona číslo 2 schválil Kongres 1. května 1810. Byla to poslední výhrůžka Velké Británii, aby odvolaly své restriktce. Viz CAFFREY, K., The Twillight's Last Gleaming. Britain vs. America 1812-1815. The Non-Intercourse Act of March 1809.

embargu, výsledek byl stejný. Jediná změna byla v tom, že ani britské lodě nemohly obchodovat se Spojenými státy. Z těchto důvodů byla platnost tohoto zákona odvolána už v květnu 1810. Vyslanec Velké Británie ve Spojených státech David Erkin⁷⁷ se snažil přimět Canninga k větším ústupkům. Tvrdil, že Američané jsou ochotni válčit, pokud Britové neustoupí. Canning zaslal Erskinovi nové instrukce a z nich vyplývalo, že Británie žádný kompromis nepotřebuje a nepřijme. Britská vláda tvrdila, že požadavky za zrušení amerických vládních nařízení byly vysoké. Canning zaslal do Spojených států vlastní návrh. Ten počítal s tím, že by Spojené státy mohly obchodovat se všemi zeměmi kromě Francie a jejich spojenců. To vlastně byly staré britské podmínky, ale nově podané. Velká Británie vlastně požadovala nevojenské zapojení Spojených států do války s Francií, ovšem ne jako rovný spojenec, ale jako vazal. To byla pro Spojené státy urážka a hlavně to byla věc, proti které před několika lety s Brity válčily. Ve Spojených státech se rozšířila panika, že z nich chtějí Britové opět učinit kolonii. Naproti tomu ve Velké Británii byl ohledně Spojených států klid. Neúspěch embarga a dalších ekonomických pokusů stále Brity přesvědčoval o tom, že jejich politika jde dobrým směrem. Jak píše Horsman ve svém díle, tak Američané potřebovali Brity více, než Britové Američany.⁷⁸ Změna nastala v dubnu 1809. Britská vláda nabídla Spojeným státům ústupky ve snížení evropské blokády. Na Brity nezapůsobila americká hrozba, ale příznivě se vyvíjející konflikt. Britové stále požadovali, aby Spojené státy neobchodovaly s Napoleonem, ale nepřátelské území se zmenšilo. Dokonce Britové zrušili i povinné zastávky v Británii. Samozřejmě se jednalo jen o přátelské přístavy. Problém však nastal ve Spojených státech. Ty tento ústupek braly jako příliš malý, a tak na něj nepřistoupily. Když Američané odmítli Canningovu dohodu, tak Canning odvolal Erkinsona, který byl ve Spojených státech populární, a dosadil na jeho místo Fancise Jamese Jacksona.⁷⁹ Jackson byl brán ve Spojených státech jako zrádce. Někdo o něm prohlásil: „*K čertu s panem Jacksonem, prezident*

---

⁷⁷ David Erkin byl whigovský proamerický diplomat dosazený ještě Foxem. Toryovská vláda jeho postřehy ze Spojených států ignorovala. Nechala si ho však ve vládě, protože i když měl jiné názory, tak poslouchal svého nadřízeného Canninga.

⁷⁸ HORSMAN, R. The Causes of the War of 1812

⁷⁹ Jackson byl britský ambasador v Prusku a vedoucí dánské mise. Byl velice neoblíbený ve Spojených státech, kde byl od roku 1809-1810 jako diplomat.

*by ho měl kopat od města k městu... K čertu s ním“.*⁸⁰ Jacksonovi nepomohlo ani to, že to byl právě on, kdo donesl do Kodaně ultimátum o bombardování města.⁸¹ Američané jeho nástup brali jako takové ultimátum z britské strany a to nehodlali akceptovat. Jackson vůbec nemohl za zhoršení vztahů se Spojenými státy. Canning jej vybavil takovými instrukcemi, že by dohoda nebyla možná s nikým. Canning totiž z neúspěchu jeho návrhu vinil Spojené státy, které nechápaly důležitost Napoleona pro Brity. Tak se jim pomstil, vysláním pro ně nepřijatelného člověka. Madison a jeho vláda nakonec odmítli s Jacksonem jednat úplně a tak byl v roce 1810 odvolán. Svou úlohu však splnil. Ukázal Američanům, že Britům stačí, když budou Spojené státy mimo hru.

---

⁸⁰ HORSMAN, R., *The Causes of the War of 1812*, str. 155

⁸¹ Mezi 16. srpnem a 7. zářím roku 1807 probíhala mezi Velkou Británií a Dánskem takzvaná druhá bitva o Kodaň. Britové tímto zabrali celou dánskou flotilu, která byla pátá největší na světě. Do této doby bylo Dánsko neutrální, ale po tomto napadení se Dánové přidali na stranu Napoleona.

IV. Politická situace v letech 1809-1812

1. Zostřování vztahů mezi Spojenými státy a Velkou Británií

V roce 1809 se situace ve Velké Británii začala opět zhoršovat. Válka s Francií, která se stále protahovala, prohlubovala hospodářskou krizi. Ani vojenské úspěchy, kterých se dosahovalo ve Španělsku, nebyly nijak přesvědčivé. Především smrt velitele britských vojsk sira Johna Moora⁸² v bitvě u La Coruňi byla nepříjemná. Byl nahrazen vévodou Wellingtonem. Vláda se rozhodovala, jestli má pokračovat ve válce v Portugalsku a Španělsku, nebo jestli má armádu evakuovat zpět na ostrovy. Také se nepovedlo vylodění v Nizozemsku na ostrov Walcheren.⁸³ Tyto nezdary vedly k pádu vlády a novým premiérem se stal Spencer Perceval. Chtěl sestavit vládu širší koalice, ale whigovští předáci Grenville ani Grey⁸⁴ místo ve vládě nepřijali. I přesto, že vláda byla podporována jen úzkou částí toryů, tak vydržela téměř tři roky. Protože vláda neměla velkou podporu, tak nemohla nijak razantně měnit politický směr. Ostatně by si to ani její členové nepřáli. Politika síly, která se vedla proti Spojeným státům, zůstávala. Jediné co se změnilo bylo odvolání, v Americe nenáviděného, Jacksona. Roku 1810 se zhoršil duševní stav krále Jiřího a vládu převzal jeho syn Jiří IV., princ z Walesu jako princ regent.⁸⁵ Roku 1808 se konaly ve Spojených státech prezidentské volby. Zvítězil v nich republikán James Madison.⁸⁶ S Jeffersonem založili republikánskou stranu, jako odpor federalistům na vytvoření banky Spojených států a na Jayovu smlouvu z roku

---

⁸² Sir John Moore byl generál britské armády, která byla vyslána na Pyrenejský poloostrov bojovat proti Francouzům. Patřil k nadprůměrným velitelům. Zemřel v bitvě u La Coruňi, když ho zasáhla dělová koule.

⁸³ Jednalo se o akci, která měla podpořit Rakousko ve válce s Napoleonem. Podařilo se sice dobýt ostrov Walcheren, ale kvůli malárii zemřelo přes 4000 mužů. Invaze skončila v prosinci, když byla armáda stažena zpět.

⁸⁴ Charles Grey byl druhý hrabě Grey, vikomt z Howicku. Ve vládě talentů zastával post lorda admirality. Nejvíce se proslavil v letech 1830-1834, kdy se stal premiérem, a zasloužil se o reformu dolní sněmovny a o zrušení otroctví.

⁸⁵ Zákon o regentství v celém znění *Care of King During his Illness, ETA. Act 1811.*

⁸⁶ James Madison byl čtvrtý prezident USA v letech 1809-1817. Předtím byl ministrem zahraničí v letech 1801-1809. Byl blízkým přítelem Jeffersona. Po předcích zdědil velké jmění. Především se jednalo o tabákové plantáže.

1794, která byla velice výhodná pro Británii, ale nevýhodná pro Spojené státy. Volby sice vyhrál, ale nebylo to tak přesvědčivé vítězství, jako poslední Jeffersonovo. Hlavní příčinou bylo zavedení embarga vůči Velké Británii. Snažil se následovat politický kurz předešlých let. On sám byl proti válce s Velkou Británií. Je tedy ironií, že válku vyhlásil právě on. Těsně před nástupem Madisona do úřadu a po jeho nastoupení schvaloval a odvolával Kongres zákony o neudržování styků. Před Madisonovým nástupem ho Kongres přijal, v dubnu ho odvolal a v září ho opět přijal. Brzy se ukázalo, že ani tento zákon nijak Velkou Británii nepřesvědčí, aby dodržovala neutrální práva, tak jak chtějí Spojené státy. Francie na tento zákon zareagovala vydáním dekretu z Rambouillet.⁸⁷ Dekret nařizoval zabránění všech amerických lodí, pokud se pokusily vplout do francouzských přístavů. Také dekret zakazoval obchodovat Francouzům se Spojenými státy. Zákon o neudržování styků měl platit pouze do 1. května 1810. Kongres byl velmi slabý a brzy se ukázal rozdíl v rozpolcenosti stran. Jižané požadovali okamžité vyhlášení války a na druhé straně stáli zastánci Madisonových ekonomických opatření. Nakonec převážila mírová část. Byl schválen Maconův zákon číslo 2, podle kterého měl být okamžitě obnoven obchod se zemí, která své restriktce zruší. Účinnost tohoto zákona byla stejná jako u všech předcházejících. Velká Británie nehodlala upustit od zabránění obchodu s Francií a Napoleon nechtěl dovolit, aby se porušoval kontinentální systém. Jediným výsledkem tohoto opatření bylo, že ve Spojených státech stále narůstal pocit, že je válka nevyhnutelná, jak říká ve své knize Horsman.⁸⁸ Pro Spojené státy přišla brzy další potupa, když se střetly *Moselle* a *Vixen*.⁸⁹ Američany ani tak neurazila chyba britského kapitána, jako výsledek bitvy, ve které Američané opět prohráli na celé čáře. Spojené státy měly ještě jeden mnohem větší problém. Tento zákon o neudržování vztahů byl prosazen ve smyslu posledního zákona. To znamená, že pokud by ekonomický nátlak selhal a Francie i Velká Británie by své

---

⁸⁷ *The Napoleon Series. Documents upon the Continental System. G. The Rambouillet Decree. March 23, 1809*, in:

<http://www.napoleon-series.org/research/government/diplomatic/continental.html>, poslední nahlédnutí 27. 12. 2014

⁸⁸ Horsman, R., *The Causes of the War of 1812*

⁸⁹ *Moselle* bylo britské plavidlo a *Vixen* zase americké. Tento střet vyvolal ve Spojených státech podobnou reakci jako aféra Chesapeake, ale situace byla úplně jiná. Kapitán britské lodě se za napadení americké omluvil, a uvedl, že si ji spletl s francouzským plavidlem.

restrikce nezrušily, tak by nezbyvalo než vyhlásit válku oběma zemím. To byl nejspíš hlavní důvod, proč se Madison snažil pokračovat pouze v ekonomických omezeních. Snažil se dostat do situace, aby byly Spojené státy ve sporu pouze s jednou stranou. Madison doufal, že se tato ekonomická situace potáhne až do konce války mezi Francií a Británií a že se Spojené státy válce vyhnou. Amerického dilematu dokázal využít Napoleon. Jeho ministr zahraničí vévoda de Cadore⁹⁰ zaslal v srpnu 1810 dopis do Spojených států. V něm stálo: „...*Berlínský a milánský dekret jsou odvolány... od 1. listopadu přestávají platit...*”.⁹¹ Dále bylo psáno, že by měla své restriktce učinit i Velká Británie. Pokud by tak neučinila, tak by se na ni měly vztahovat zákony o neudržování styků, avšak na Francii ne. Také zde byla ujištění, že si Napoleon přeje, aby byli Američané a Francouzi přátelé jako kdysi. Napoleon si velice přál aby došlo k válce mezi Velkou Británií a Spojenými státy. Neměl v úmyslu zrušit svůj kontinentální systém, ale věděl že Američanům stačí ukázat dobrou vůli. Válečné nálady ve Spojených státech pozvedla ještě jedna událost. V srpnu 1810 se na území Floridy vzbouřili proti Španělům osadníci a vyhlásili vlastní republiku. Madison vydal prohlášení, že tato republika spadá pod Louisianu a je tudíž majetkem Spojených států. Americké vojsko obsadilo tuto republiku a přičlenilo ji ke Spojeným státům. Tato vojenská akce zvedla Americe seběvědomí a lidé si představovali, že vítězství nad Velkou Británií bude stejně jednoduché. Pro Američany však měla tato akce neblahé důsledky, protože velice rozčílila Španělsko, které se ve válce 1812 přidá na stranu Britů. Problémy tohoto území se vyřeší až v Adams-Osínově smlouvě z roku 1819. Především indiánské kmeny žijící na Floridě budou velkým nepřítelem Spojených států.

---

⁹⁰ Byl francouzský admirál, člen Ústavodárného národního shromáždění a ministr vnitra. Vyjednával se Španělskem, Rakouskem a Spojenými státy. V roce 1819 mu byly Ludvíkem XVIII. navráceny jeho statky a titul.

⁹¹ The Napoleon Series. France: Decree on Trade 1793-1810. The Duke of Cadore to General Armstrong. Paris August 5. 1810, in http://www.napoleonseries.org/research/government/france/decrees/c_decrees19.html, poslední nahlédnutí 7. 8. 2014

2. Indiáni, jejich svět a plané naděje – Tecumseh a jeho snaha o změnu

Od začátku kolonizování Ameriky se snažili indiáni udržet svůj styl života. Brzy se však ukázalo, že sami nejsou schopni se Evropanům ubránit. Během sedmileté války podporovala většina indiánů Francouze. Rychle si však našli své spojence i Britové. Našli bojovníky u kmenů, které byly v nepřátelských vztazích s kmeny podporující Francouze. Často však kmeny přebíhaly od svých spojenců a podepisovaly vlastní smlouvy. Změna nastala po několika letech, když se rozhořela americká válka za nezávislost. Tehdy valná většina indiánů sympatizovala s Velkou Británií. Důvodem byl fakt, že Britové omezovali rozšiřování kolonistů na západ. Tehdejších třináct kolonií považovalo rozšiřování za hlavní politickou koncepci. Proto byli indiáni v této válce tolik jednotní.⁹² Po válce mezi Brity a Američany nastaly indiánům trpké chvíle. Spojené státy se okamžitě začaly rozšiřovat na území britských spojenců. Dokonce byli poraženi i Irokézové,⁹³ kteří začali utíkat do Kanady. Britové, kteří se dlouhou dobu nechtěli smířit se ztrátou kolonie, často podporovali indiánské kmeny v bojích proti Američanům a naopak indiáni podporovali Brity v jejich „malých“ válkách⁹⁴ proti Spojeným státům. V těchto malých střetnutích byli indiáni nedocenitelní.

Když se mluvilo ve Spojených státech o válce, přicházela na mysl jediná reálná možnost a tou bylo napadení Kanady. Flotila Spojených států se nemohla s Britskou ani zdaleka rovnat. Proto byla jedinou možností, jak Brity přesvědčit a porazit, invaze do Kanady. Ve Velké Británii se téměř nikdo války se Spojenými státy neobával. Naproti tomu v Kanadě si uvědomovali, že hrozba invaze je veliká. Hranice byla veliká a obyvatel Spojených států bylo mnohem více, než obyvatel Kanady. Na dlouhých hranicích se sice nacházelo pár pevností, ale ty ukázaly v předchozích válkách s Američany, že nejsou nedobytné. Hlavní obranou byla veliká

---

⁹² Na straně Spojených států bojovalo jen několik nevýznamných kmenů.

⁹³ Irokézové, neboli pět národů. Bylo to uskupení pěti velkých kmenů - Mohawků, Oneidů, Onondagů, Caygů a Seneků. Později se k nim přidali ještě Tuscarové. Bylo to největší dlouhodobé uspořádání indiánů v severní Americe. Tito indiáni vždy podporovali Brity v jejich bojích s nepřáteli.

⁹⁴ Po ukončení války o nezávislost roku 1783 došlo během několika let k mnoha ozbrojeným střetům mezi Američany a Brity. Většinou to nebyly ani vyhlášené války, protože se bojovalo na územích, která nikomu nepatřila. Byly to spíše takové potyčky.

indiánská území, na kterých žilo mnoho indiánských kmenů, které nenáviděly „dlouhé nože“.⁹⁵ Britové pochopili, že si z indiánů mohou udělat velice cenné spojence, kteří za ně budou rádi bojovat proti Američanům. Nejdůležitějšími kmeny pro obranu byly ty, které se nacházely na území jižně a západně od Velkých jezer. Jak už jsem psal, tak na začátku 19. století docházelo k mnoha válkám mezi Brity a indiány proti Spojeným státům. Také docházelo k mnoha ozbrojeným konfliktům pouze mezi indiány a Američany. Většina potyček však končila porážkou indiánského kmene a ztrátou jeho území. Po Greenvillské smlouvě a smlouvě z Fort Wayne⁹⁶ se museli indiáni vzdát rozsáhlého území. Tyto smlouvy však vedly k dalším bojům a indiáni přepadali osadníky a často je pobíjeli i s rodinami. Tuto agresi se snažil potlačit Harrison.⁹⁷ Chtěl ji vyřešit vojenskou silou a odkupem další půdy. Proti stálému rozšiřování Američanů se postavili dva Šavanští (Shawnee) bratři. Tenskwatawa⁹⁸ a Tecumseh⁹⁹. Konfederace vznikla za účelem udržení míru se Spojenými státy a k nedovolení prodeje další země. Tecumseh tvrdil že indiánské území patří všem indiánům a tak ho nemůže prodat jen jeden kmen. Čili s prodejem musí souhlasit všichni náčelníci žijící na tom území. Harrison, který viděl potenciální sílu ve stále se rozšiřující konfederaci, chtěl porazit indiány dříve než se jich sjednotí ještě víc, nebo než se k nim připojí Britové. Tecumseh zrovna byl na své cestě po dalších indiánských kmenech. U osady Prophetstown na řece Tippecanoe došlo ke střetu indiánů a amerických sil. Americké vojsko mělo asi

---

⁹⁵ Dlouhé nože říkali indiáni Americkým vojákům. Britům říkali červené či rudé kabáty.

⁹⁶ Byla podepsána 30. září 1809 mezi Spojenými státy, které zastupoval Harrison a indiánskými kmeny Delawarů, Miamiů, Potawatomiů a pár menších. Indiáni byli nuceni prodat území o rozloze 12 km² za 5 250 dolarů ve zboží. Především to byla tato smlouva, kterou Tecumseh později kritizuje a říká, že Spojené státy nemohou odkupovat území od jednotlivých kmenů, ale musí se na tom shodnout všechny kmeny.

⁹⁷ William Henry Harrison byl generálem, guvernérem teritoria Indiana a později Americkým prezidentem. Byl to velký hrdina z války s indiány.

⁹⁸ Tenskwatawa či Lalaweithika byl náboženský vůdce Šavanů známý jako „prorok“. V počátcích to byl především on, kdo získával kmeny pro Tecumsehovu alianci. Po bitvě u Tippecanoe ztrácí svůj vliv.

⁹⁹ Tecumseh byl bratr Tenskwatawi a náčelník Šavanů. Spolu s bratrem založili indiánskou konfederaci, ve které se snažili sjednotit kmeny v oblasti Velkých jezer a snaha k přičlenění kmenů i z Floridy a co nejvíce kmenů ze západu. Ve válce roku 1812 byl velice vítanou podporou pro Brity, kteří díky němu vyhráli spoustu bitev.

2000 mužů a indiáni něco přes 1000. Američané ztratili asi 400 mužů a indiáni asi 200 mužů. *“Laulewasikaua...kvapně zaútočil na Harrisonův tábor. Harrisonovi vojáci indiánské válečníky snadno odrazili a pokračovali v útoku (na) šonijskou (vesnici), kterou vypálili. ... Bitva u Tippecanoe dopadla vcelku nerozhodně, ač Harrison tvrdil, že dosáhl velkého vítězství, na kterém pak stavěl svou budoucí kariéru.”*¹⁰⁰ Indiáni prohráli, protože neuměli bojovat v takto velkých útvech a v žádných menších potyčkách není vidět tolik mrtvých. I přes to, že měli Američané větší ztráty než indiáni, tak se dá hovořit o skvělém vítězství, protože se většinou stávalo, že měli přibližně ztráty 6:1 v potyčkách s indiány.¹⁰¹ Pro Brity představovali indiáni nedoceniitelné spojence, protože v Americe neměli dostatek mužů. Představitelé v Kanadě se snažili o vytvoření rozsáhlého spojení s indiánskými kmeny už od roku 1807. Kanadský generální guvernér Craig¹⁰² a později i Prévost¹⁰³ se obávali reakce Spojených států na vytváření aliance. Především se obávali, že pokud by indiáni zaútočili na Američany a ti se doslechli o jejich spojení s Brity, tak by došlo k válce. Válku si nikdo v Kanadě a ani ve Velké Británii nepřál. Došlo tedy k tomu, že se britská vláda snažila o co největší posílení kanadské hranice a indiánských kmenů, ale zároveň se snažila, aby se indiáni vyvarovali jakýchkoli útočných akcí. Jednotlivé indiánské kmeny však nechápaly globální britskou politiku. Pro ně bylo důležité, že jim Britové dodávají zbraně a případně i potraviny a často napadaly americké osadníky. Na druhou stranu těchto indiánských přepadů velice ubývalo. Je tedy jasné, že oficiální prohlášení vlády Spojených států, že britské napomáhání a podporování agresivního chování indiánů, je zcela milné. Před začátkem války je vidět, že se Britové snaží jakkoli zabránit ofenzivnímu chování indiánů vůči Spojeným státům. Pro indiány byli zase Britové vítanou pomocí v boji proti „dlouhým nožům“, a tak bylo zcela logické, že docházelo ke spojení. Tecumseh sice neměl „rudé

---

¹⁰⁰ GRANT, R.G. Bitvy 5000 let válčení, str. 218

¹⁰¹ Samozřejmě že se počítají jen ztráty z bitev. Nejsou v tom započítány vraždy žen a dětí.

¹⁰² Sir James Henry Craig byl generál britských vojsk a v letech 1807-1811 zastával post guvernéra Kanady. Snažil se přilákat přistěhovalce a snažil se uspořádat aliance s indiány.

¹⁰³ Sir George Prévost, první baronet z Belmontu, byl britský důstojník a úředník v koloniích. V roce 1811 se stal po Craigovi guvernérem. Byl vrchním velitelem všech vojsk v Kanadě. Věděl, že Spojené státy mají více obyvatel a tak podporoval defenzivní válku. I když byl po válce obviňován ze špatného velení, tak to byl především on, kdo zajistil úspěšnou obranu Kanady.

kabáty” v lásce, ale ctil je jako spojence proti hlavnímu zlu.¹⁰⁴ Američané však nevytlačovali pouze indiány, ale i kanadské obchodníky s kožešinami. Ti se museli stáhnout jižně a později i západně od Velkých jezer. Po zakoupení Louisiany si Američané činili nárok na veškeré přírodní bohatství v těchto končinách a tak začali kanadské lovce a obchodníky vytlačovat. Kožešinový obchod byl pro kanadskou ekonomiku velmi důležitý. A i přes to, že se mu nevěnovalo až tolik obyvatel, tak zisky byly velmi vysoké. Docházelo i ke sporům ohledně rybolovu v oblasti Velkých jezer.¹⁰⁵ Všechny tyto problémy vedly ke zhoršování vztahů mezi Brity a Američany a často docházelo k menším bojům. Napětí na hranicích se může jevit jako maličkost ve srovnání s problémy, které byly mezi Brity a Američany. Avšak hrálo to hlavní roli jako záminka pro vyhlášení války. Také se ukázalo, že aliance s indiány byla během války užitečná a že indiáni byli Spojenými státy podceněni.

3. Válka se blíží

Když Pinkney nedokázal Brity přesvědčit, aby zrušili vládní nařízení, tak odjel z Velké Británie. Ani Wellesleyova snaha o urovnání vztahů s Američany nevyšla. Vyměnil sice velvyslance ve Spojených státech, ale ani to Pinkneyho nepřimělo zůstat, a tak byl post velvyslance Spojených států v Británii neobsazen až do konce války v roce 1815. Pinkneymu se v Británii moc nedařilo. Nebyla to jeho chyba. Vláda Spojených států mu dala určité pokyny, ale Britové nechtěli v ničem ustoupit. Nový velvyslanec ve Spojených státech se sešel s Monroem. Američané požadovali, aby Britové zrušili vládní nařízení. Monroe tvrdil, že Napoleon také odvolává svůj kontinentální systém. Velvyslanec Foster však tvrdil, že Napoleon zatím nic neodvolal, a že Britové zruší své nařízení, až je zruší Francie. Britové nevěřili, že by ujištění, které poslal Napoleon Cadorovi mělo nějakou váhu. Nyní se začala jednání zadrhávat. Ani jedna ze stran nechtěla ustoupit a jejich požadavky se nedaly plnit. Ve Spojených státech je stále častěji slyšet výzva po válce s Velkou Británií jako odplata za příkoří, které Britové Američanům páchají. Britové se tedy snažili situaci nějak vyřešit a nabídli ústupky v aféře Chesapeake. To však už nyní Američanům

---

¹⁰⁴ SUGDEN, J. Tecumseh. A Life,

¹⁰⁵ Hlavním sporem bylo, kdo a jak moc daleko od břehu může lovit.

nestačilo. Američanům ještě dodal sebevědomí střet jejich fregaty USS President s britskou šalupou HMS Little Belt. V tomto střetu zvítězili Američané.¹⁰⁶ To vedlo k zajímavé situaci. Američané tvrdili, že to byla odplata za Chesapeake, ale v Británii vyvolal hněv a noviny volaly po válce.

Ve Spojených státech začínali získávat převahu „jestřábi“. Mezi ně patřili Henry Clay či John Calhoun. Tito muži, většinou pocházející z jihu či ze západu, byli velice aktivní a věřili, že by Spojené státy mohly dobýt Kanadu. Opozice, která pocházela ze severních států, se snažila válce jakkoli zabránit. Dokonce se nálady v Nové Anglii tak zhoršovaly, že se chtěli obyvatelé těchto států odtrhnout od zbytku Spojených států. Clay však dokázal přesvědčit mnoho odpůrců války, že Britové slyší pouze na sílu a že pokud vláda Spojených států nevyhlásí Británii válku, tak budou Britové pošlapávat práva Američanů a hrozil, že by se mohl navrátit i král. Většina kongresmanů se rozhodla, že jediné řešení je válka. K válce však ještě nedošlo, protože nebyl připraven žádný plán. Proto mělo tedy dojít ještě k dalším jednáním.

Kongres se však dohodl, že musí používat ráznější přístup vůči Velké Británii. Madison se sice snažil zabránit válce, ale nemohl se stavět proti vůli lidu.¹⁰⁷ Mnozí umírněnější kongresmeni sice volali po válce, ale věřili, že k ní nedojde. Doufali, že Britové zasednou k jednacímu stolu a budou více přístupní. Hlavně si většina uvědomovala, že Spojené státy nejsou na válku připraveny a kdyby Velká Británie neválčila s Napoleonem, tak by ani o válce neuvažovaly. Armáda čítala pouze 10 000 mužů a námořní síly byly velice malé. Kongres však připravoval změny. Armáda měla být zvednuta na 35 000 mužů a mělo být povoláno na 150 000 mužů milice. Také bylo rozhodnuto o vyzbrojení obchodních lodí a o výstavbě několika nových fregat. Okamžitě však vyvstal problém, jak se všechno tohle zaplatí. Především fregaty byly veliké jednorázové investice a placení 150 000 mužů, kteří budou chybět jinde, by byl veliký finanční problém. Měla být získána půjčka ve výši 11 milionů dolarů¹⁰⁸ a měla být zvýšena cla. Proti clům se však ohradilo mnoho obchodníků. Tvrdili, že by to bylo více zničující, než britské restriktce.

---

¹⁰⁶ Ke střetu došlo 15. května 1811. Little Belt se sice bránila, ale šalupa se nemůže měřit s fregatou.

¹⁰⁷ Později se ukázalo, že válka nebyla zdaleka vůlí lidu. Bylo to tím, že váleční politici byli více slyšet, než ti proti válce.

¹⁰⁸ HORSMAN, R. *The Causes of the War of 1812*

Nakonec se tedy přešlo k nápadu na vybírání válečné daně, která však měla platit pouze v případě války s evropskou mocností.¹⁰⁹ Po určitých nezdarech se začalo dostávat financí. Nebylo pochyb, že Spojené státy myslí svoji válečnou hrozbu vážně. Madison si vynutil ještě jeden pokus o zachování míru a uvalil nové tzv. devadesátidenní embargo. Většina politiků chápala embargo jako předstupeň války s Velkou Británií. Dobře věděli, že Britové tomuto ekonomickému nátlaku neustoupí. Válka byla na spadnutí. Spojené státy ji už chtěly vyhlásit, ale čekalo se na odezvu z Británie. Když připlula loď, tak neměla žádné oficiální vyjádření. Castlereagh, který nahradil Wellesleyho na pozici ministra zahraničí, podmiňoval odvolání vládních nařízení odvoláním kontinentální blokády. Tato odpověď dala za pravdu všem vojensky naladěným politikům. Prezidentu Madisonovi nezbylo nic jiného, než vystoupit a požadovat vyhlášení války. Prohlášení¹¹⁰ přednesl 1. června roku 1812. Toto prohlášení obsahovalo výčet všech nespravedlností, kterých se Britové vůči Američanům dopouštěli. Jako první a hlavní důvod uvedl impressment. Britské lodě zadržovaly osoby, které byly Američany. Těchto osob bylo mnoho tisíc a byly vytrženy z vlasti.¹¹¹ Dále zdůrazňoval, že je nepřijatelné porušování neutrálního obchodu. Britům vyčítal blokádu, která omezovala obchod. Madison tvrdil, že Britové nevyhlásili blokádu kvůli tomu, že by obchod pomáhal Napoleonovi, ale protože by Britové přišli o svůj monopol, který Spojené státy narušovaly. Svoji řeč zakončil tím, že Britové podporují a podněcují indiány¹¹² v útocích na Američany. Nakonec navrhl, aby Kongres vyhlásil Británii válku. Tento projev byl pouze formální, protože se v Kongresu už dlouho projednávaly tyto záležitosti. Nakonec došlo k hlasování. To dopadlo velice nečekaně. Válečný návrh sice prošel, ale rozhodnutí nebylo natolik přesvědčivé, jak si prezident myslel. Pro válku hlasovalo 79 poslanců a proti válce 49. To ukazovalo, že opozice je dost silná. Potom došlo k hlasování v senátu, kde návrh na válku prošel ještě těsněji než v Kongresu. Pro hlasovalo 19 senátorů a proti bylo 13. To ukazovalo, jak je země rozdělena. Jižní a západní poslanci a senátoři hlasovali pro válku a ti ze severu zase

---

¹⁰⁹Viz STAGG, J. C. A., *Mr. Madison's War. Politics, Diplomacy and Warfare in the Early American Republic, 1783-1830*

¹¹⁰ Prohlášení známé jako *War Message*.

¹¹¹ TURNER, W. B., *The War of 1812, The War that Both Sides Won*

¹¹² V tomto prohlášení je nazýval divochy a krvežíznivými barbary.

hlasovali jednotně proti vyhlášení války. Prezident podepsal zákon 18. června 1812 a tím válka začala. Většina tehdejších kritiků války¹¹³ poukazovala, že by Spojené státy měly tedy vyhlásit válku spíše Francii, protože Američanům dělají stejné křivdy a dokonce tvrdili, že když Napoleon prohraje, tak Britové své nařízení zruší. To se později ukázalo jako pravdivé tvrzení. Je vidět, že si většina kritiků uvědomovala, že válka je jen proto, že si některé obchodní kruhy přejí zabrat Kanadu.

4. Řešení krize ve Velké Británii roku 1812

Politika Velké Británie vůči Spojeným státům byla od dob Canninga téměř stejná. Už v roce 1807 začala politika, která byla zaměřena na porážku Napoleona. Tedy neměl být brán žádný ohled na protesty Spojených států a jiných neutrálů. Tato politika začínala nést úspěch a Velká Británie na tom v roce 1812 nehodlala nic měnit. Ale dlouhodobá válka a omezení obchodu bylo velice nákladné a země začínala být vyčerpaná a vypadalo to na ekonomickou i politickou krizi. Rok 1811 a začátek roku 1812 byly pro Velkou Británii velmi těžké i po vojenské stránce. Sice se jim začínalo pomalu dařit na španělském bojišti, ale všichni jejich spojenci na kontinentě byli poraženi. Jediné co bránilo Francouzům v invazi na ostrovy, bylo mocné námořnictvo. To ale bylo závislé z velké části na impressmentu. Takže Britové nemohli v tomto bodě Američanům ustoupit, i kdyby chtěli. Také blokáda byla velice důležitá, protože se nepříteli nedostávaly suroviny a obchod na kontinentě skomíral. Prvotní Americké sankce sice mírně uškodily obchodu, ale nebylo to nic vážného. Především po otevření španělských kolonií to vypadalo, že se vlastně nic neděje. Naopak námořní kruhy a nejvýznamější obchodníci vítali, že se Spojené státy sami vyřadily z konkurenčního boje. Dalo by se říci, že americké embargo Británii spíše pomohlo. Z toho vyplývá, že ani vláda, ani obchodní kruhy, ba dokonce ani majitelé manufaktur, nechtěli na věci nic měnit. Pokud vedla tvrdá politika vůči Spojeným státům k tomu, že nebudou konkurovat Britům, tak to bylo to nejlepší, co mohla Británie dělat. Dlouho se věřilo, že se Američané bojí bojovat proti Britům sami bez cizí pomoci. Také se vědělo o tom, že federalisté ve

---

¹¹³ Často se jednalo o obchodníky, kteří obchodovali převážně s Brity.

Spojených státech jsou v opozici a že se snaží s Brity dohodnout a možná že i chápou britskou potřebu porazit Napoleona. Po nástupu hraběte Liverpoola a vytvoření široké vládní koalice, se začalo uvažovat o zrušení vládních nařízení. Bylo to především proto, že francouzská strana také hodlala nějaké své dekrety odvolat. Zrušení vládních nařízení bylo v Británii velmi vítáno, protože se blížil konec izolace.¹¹⁴ Je ironií osudu, že když konečně Britové odvolali své restriktce, tak Spojené státy zrovna vyhlásily Británii válku. Je tedy velice zajímavé, že válka pokračovala další tři roky, když vlastně většina sporných bodů byla vyřešena. Z toho vyplývá myšlenka, že Američané si chtěli připojit ke své zemi Kanadu.

---

¹¹⁴ Bylo veřejným tajemstvím, že se Napoleon chystá do Ruska.

V. Válka – její začátek

Spojené státy vyhlásily válku Velké Británii. Ne všichni z ní však byli nadšení a mnoho Američanů se snažilo utéct do Kanady a podpořit krále. Přípravy na útočné akce se zpožďovaly a prodražovaly. Hned vzápětí vyhlášení války, se musela zvednout půjčka o dalších 6 milionů dolarů a všem bylo jasné, že u toho to neskončí. Prezident Madison svaloval vinu na Kongres a ti zase na něj. Ve skutečnosti to byl spíše prostý lid, kterému se do války moc nechtělo. Dále se ukázalo, že ve vojenských zakázkách je ohromná korupce a mnoho velitelů si stěžovalo, že pravidelná armáda není naplněna ani z poloviny, a že stav milic je katastrofální. Začalo se ukazovat, že Spojené státy nejsou vůbec na válku připravené. Ale jedním z hlavních problémů, který se nepodařilo vyřešit až do konce války, byla dezerce. To se týkalo převážně jednotek milic. Tito muži neviděli důvod, proč by měli bojovat proti Britům a k tomu navíc na cizí půdě. Samozřejmě, že si vždy vzali svůj žold a vše co dostali. Takže ztráta zbraní a ostatního vojenského materiálu byla na počátku války ohromná.

Pravý opak se nacházel v Kanadě. Ti se narodili od politiků ve Velké Británii války se Spojenými státy obávali. Na válečný konflikt se Kanada začala připravovat už od roku 1808. Představitelé v Kanadě si byli vědomi toho, že pokud dojde k válce se Spojenými státy, tak bude provedena do Kanady invaze. Už od roku 1809 na hranicích probíhaly potyčky mezi lovci kožešin. V Kanadě se obávali opodstatněně, protože americká ekonomická síla, byla mnohem větší než ekonomická síla britské kolonie v Kanadě. Také byl veliký strach z toho, jak se v případném konfliktu zachová rozsáhlá skupina Francouzů žijících v okolí Quebecu. Později se ukázalo, že tito Francouzi byli zcela loajální své zemi a koruně. Britové v Kanadě opravovali a stavěli nové pohraniční pevnosti a také opevňovali některá města. Také začali ve velkém spolupracovat s indiány a především s Tecumsehem. Další velkou výhodou pro Brity bylo to, že zde měli mnoho schopných lidí. Především se jedná o guvernéra Prévosta a generála sira Isaaca Brocka. Tito muži totiž nejednali s indiány povýšeně, což bylo v tehdejší světě, kde všichni brali indiány jako méněcenné, velmi neobvyklé. Generál Brock skvěle vycvičil pravidelnou armádu a snažil se vnuknout řád i milicím. Na počátku války bylo v Kanadě asi 2 500

řadových vojáků a asi 45 000 mužů milice. Brock však nenutil bojovat většinu milice po vzoru armády, ale používal je jako rojnice v lesích a jako obranné jednotky. Brzy se ukázalo, že kanadské milice zcela převyšovaly ty americké.¹¹⁵ Ve Velké Británii vždy dobře věděli, že v případné válce se Spojenými státy by se musela Kanada po určitou dobu bránit sama. Nyní však byla situace vážnější. Británie stále bojovala s Napoleonem, a tak by případná pomoc přišla ještě později. Je velice zajímavé, jak byli indiáni bráni v potaz zcela rozdílně. Ve Velké Británii je téměř do svých úvah nezapojovali, ale v Kanadě byli bráni jako velice potřebná síla.¹¹⁶ Jediné čím mohla Británie na začátku války přispět byl dovoz válečného materiálu a posílení námořnictva. Nakonec se ukázalo, že téměř dva roky nebyli Britové schopni posílit Kanadu. Až po první porážce Napoleona, se začaly postupně převážet jednotky do Ameriky a poměr sil začínal být v neprospěch Spojených států. Brzy po vypuknutí války se ukázalo, že Spojené státy obranu Kanady velice podcenily. Ve Spojených státech si mnoho lidí myslelo, že Kanadáné povstanou proti koruně, a že ani nebudou proti Spojeným státům bojovat. Dále se války s Kanadou neobávali, protože počet obyvatel Spojených států čítal více než 7,5 milionů, kdežto Kanada měla asi půl milionu obyvatel.¹¹⁷ Také síla pravidelných jednotek ukazovala ve prospěch Spojených států. Kanada měla pouze 2 500 mužů, kdežto Spojené státy přes 12 000 mužů. Ještě před začátkem konfliktu však generál Brock vycvičil další jednotky a disponoval asi 7 000 řadovými pěšáky. Američané také podcenili indiány. Během bojů se jich milice tak bály, že se radši často Britům vzdávaly téměř bez boje. Brzy po prvních střetech, se také ukázalo, že kanadské milice jsou bojově naladěné a že svoji zemi nedají zadarmo, kdežto americké milice se často nechtěly ani přesunout do jiného státu, natož útočit do Kanady. Také Američany velice rychle překvapila britská blokáda pobřeží Spojených států. Téměř okamžitě byl zničen téměř veškerý zahraniční obchod Spojených států. Ukázalo se, že válka nebude tak jednoduchá a tak rychlá, jak si ve Spojených státech představovali.

---

¹¹⁵ HORSMAN, R. The War of 1812

¹¹⁶ To vyplývá z rozdílu, jak byly pojaty bitvy. V Evropě byly velké armády na malém území, které bojovaly podle pravidel, kdežto v Americe bylo ohromné území, ale armády byly mnohem menší.

¹¹⁷ HICKEY, D.R., The War of 1812. A Forgotten Conflict.

VI. Závěr

V této bakalářské práci jsem se snažil přiblížit období, o kterém se v českém prostředí příliš neví. Snažil jsem se ukázat, jak vypadaly politické a ekonomické vztahy mezi Velkou Británií a Spojenými státy Americkými v období mezi americkou válkou za nezávislost a válkou 1812. Je zajímavé, proč k této válce došlo. Rozpory, které měly vést k válce 1812 byly velmi běžné už od vzniku Spojených států. Kolem roku 1800 však nastala určitá změna. Britové válčili s Francií a někteří Američané se toho snažili využít a především mladí jižanští politici, kterým se přezdívá „jestřábi“ se snažili přesvědčit Američany, že Britové se je snaží opět začlenit do svého impéria. Mnoho obyčejných Američanů věřilo, že se jedná o preventivní útok, který má zabránit britské invazi. Prezident Madison se snažil válce vyhnout, ale nakonec se nechal k válce dotlačit. Britové si válku nikterak nepřáli, ale jejich politika vůči Spojeným státům byla tvrdá. To však mělo své opodstatnění v boji proti Napoleonovi. Když se však už k válce začínalo schylovat, tak britský parlament některé vládní nařízení odvolal. Spojené státy americké, však již válku vyhlásily, ještě před tím než k nim dorazila zpráva, že britský parlament odvolal vládní nařízení. Je jen čirou spekulací, zda by Madison do války nešel, kdyby prohlášení přišlo dříve. Já osobně se domnívám, že by se válce zabránilo i přes to, že by některé americké požadavky nebyly splněny. Madison byl nucen vyhlásit Britům válku, protože jeho požadavky byly ultimativní a pokud by Britové neustoupili, tak bylo otázkou cti jít do války.¹¹⁸

Dalo by se říci, že válku roku 1812 vyhrála Velká Británie, protože byla obráncem a vše co vlastnila před válkou si udržela.¹¹⁹ Ovšem někteří historici o ní mluví jako o válce kterou nikdo nevyhrál, nebo jako o válce, kterou vyhrály obě strany. Tato tvrzení mají své podklady. Já osobně se domnívám, že válku vyhrály oba státy. Sice ani jedné straně nepřinesla posílení na úkor té druhé, ale to už poukazuje na částečné vítězství Velké Británie. Ona byla v tomto konfliktu obránce a ten se především snaží, aby o nic nepřišel, což se povedlo. Dále válka stála obě strany mnoho finančních prostředků. Což je především pro Spojené státy trochu paradoxní,

---

¹¹⁸ Dnes nám to může přijít zvláštní, abychom šli do války jen kvůli cti, avšak tehdy měla čest úplně jiný rozměr, než dnes.

¹¹⁹ Nepřišla o žádná území, ani o svá privilegia, která měla před válkou.

když si vezmeme, že jako hlavní příčinu války braly ekonomické restrikce Velké Británie. Během války byly restrikce větší a americký obchod byl téměř zničen. Zde se ukazuje další bod proč můžeme říci, že tuto válku vyhrála Británie. Britové chtěli především porazit Napoleona a po Američanech chtěli, aby s ním neobchodovali. Toho dosáhli tím, že byl Napoleon v roce 1815 poražen. Takže restrikce vůči Spojeným státům už nebyly nutné. Z této defenzivní taktiky Britů lze usuzovat, že pro ně byla tato válka pouze součástí velké napoleonské války. Ve Spojených státech je sice známější než ve Velké Británii, ale také na ni nevzpomínají nijak rádi, protože během ní byli Američané několikrát poníženi. Především vypálení vládních budov ve Washingtonu bylo pro ně tragické. I přes tyto problémy můžeme říci, že Američané také válku vyhráli. Ukázali, že jsou schopni válčit s Brity a nebýt poraženi. Američané dokonce porazili Brity několikrát na moři a to jim začalo zvedat sebevědomí. Hlavní zisky však získali na úkor poražených indiánů, kterým zabrali území. Velikým poučením pro Američany v této válce bylo, že začali opouštět od používání milic. Ty se ukázaly jako zcela neschopné při útočných akcích. Do této doby byly milice hlavní silou, ale od této války začaly hrát poddružnou roli. V této válce se dá najít ještě jeden vítěz. Tím jsou Kanaďané. Dlouhou dobu dokázali bez pomoci z Británie zadržovat americké síly a dokonce se jim povedlo i zaútočit. Především získali národní sounáležitost a získali velkého hrdinu v Brockovi. Je velice zajímavé, že Brock chtěl převelet z Kanady, protože se mu zde příliš nelíbilo a myslel si, že si v Evropě vybojuje větší slávu. Své porážky viděli Američané především v tom, že nedokázali Britům sebrat Kanadu. Britové si zase byli vědomi toho, že jim začíná růst silný obchodní konkurent. Ovšem ve válce byla i jedna strana, která vše ztratila. Byli to indiáni. Po té co zemřel Tecumseh se indiánská konfederace rozpadla. Přišli o rozlehlé území a také ztratili jediného spojence, který byl schopen jim účinně pomoci proti Američanům. Tímto spojencem byla Británie, která se snažila zabránit další válce se Spojenými státy. Další stát, který se této války účastnil bylo Španělsko. Jejich jednotky zde byly zcela podřízeny Britům. Španělská prohra je zajímavá, protože přišla z rukou jejich spojenců Britů. Ti ovládli obchod se španělskými koloniemi v Jižní Americe. Také nechali Američany, aby jim zabrali Floridu. Ovšem pro Španěly byla tato válka se Spojenými státy značně nezajímavá a i dnes je brána jako pouze součást jiné války.

Británie se stala po napoleonských válkách hlavní světovou velmocí a po dobu téměř sta let neměla žádnou námořní ani obchodní konkurenci.

O válce roku 1812 se říká, že byla nešťastná a zbytečná. Je to především proto, že se jí dalo zabránit. Její příčiny nebyly tak dramatické, jak to viděli především „jestřábi“. Také ekonomická a obchodní síla Spojených států rostla i přes britské restrikce. Během války se však americký obchod téměř zastavil, takže válka měla opačný efekt, než Američané doufali. Hned po začátku války se ukázalo, že je v Americe velmi mnoho válečných odpůrců. Válka mohla skončit hned na začátku, ale jednalo se do značné míry o čest. Takže Britové nemohli začít jednat o míru a Američané se chtěli pokusit něco¹²⁰ získat, aby nevypadali jako poražení. Ukázalo se však, že Američané nebyli na válku připraveni, kdežto Britové ano. To vedlo k tomu, že první dva roky byly katastrofální pro armády Spojených států. Po dvou letech bojů, když už začali Američané obracet válečné štěstí na svoji stranu, tak byl již Napoleon poražen a Britové začali převážet své síly z Evropy. Nakonec však nikdo nedokázal zcela porazit druhou stranu a nic se nezměnilo a vše se vrátilo do doby před válkou. Válka však ukázala Američanům a Britům kolik toho mají společného. Proto se začaly vztahy mezi Brity a Američany hned po ukončení války zlepšovat a začal se rozvíjet obchod. Sice i nadále to byli nesmiřitelní nepřátelé a občas se to projevovalo,¹²¹ ale už nikdy mezi nimi nedošlo k velké válce. A po ukončení občanské války v Americe se vztahy začaly měnit téměř na spojenecké.

---

¹²⁰ Především se snažili získat Kanadu, ale stačilo by cokoliv, aby vypadali jako vítězové.

¹²¹ Jednalo se především o neustále se zvětšující konkurenční boj. Dále to bylo na politické úrovni, když během krymské války Spojené státy podporovali Rusko a Velká Británie zase ve válce severu proti jihu podporovala Konfederaci.

VII.Prameny

ARMSTRONG, J. *Notices of the war of 1812*, New York: George Dearborn , Publisher, 1836

ZIMMERMAN, J.F. *Impressment of American Seamen*, New York: Columbia University Press. 1925

Massachusetts. General Court. House of Representatives., *Report of the committee of the House of Representatives of Massachusetts, on the subject of impressed seamen: with the evidence and documents accompanying it*, Galle Eco, Sabin Americana, 2012, ISBN 1275868517

Sekundární literatura

ADAMS, H. *History of the United States of America During the Administrations of Thomas Jefferson (Library of America)*. Library of America, 1986, ISBN 0940450348

ANDERSON, F.; MARSTON, D. *Liberty or Death: Wars That Forged a Nation*. Oxford: Osprey Publishing, 2006, ISBN 1846030226

AUCHINLECK, G. *A History of the War between Great Britain and the United States of America during the Years 1812, 1813 and 1814*, Toronto, 1972, IBSN 0853680884

BENN, C. *The War of 1812. Essetials History*, Oxford: Osprey Publishing, 2003, ISBN 978-1841764665

BOWLER, A. R. *The War of 1812. Canadian History through the Press Series*, Toronto: Winston Press, 1973, ISBN 0039258572

BRIGGS, A. *The Age of Improvement, 1783-1867*, Harlow: Pearson, 1959, IBSN 0582369592

CAFFREY, K., *The Lion And The Union: The Anglo American War, 1812-1815*, London, 1978, ISBN 0233969292

COLES, H.L. *The War of 1812 (The Chicago History of American Civilization)*, Chicago: University Of Chicago Press, 1966, ISBN 0226113507

DANGERFIELD, G. *The Era of Good Feelings*, Chicago: Rowman & Littlefield Publishing Group, 1989, ISBN 0929587146

- GRANT, R. *Bitvy: 5000 let válčení*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2006, ISBN 8024216655
- HEIDLER, D. S. HEIDLER, J. T. *The War of 1812*, London: Greenwood Publishing Group, 2002, ISBN 0313316872
- HICKEY, D.R., *The War of 1812. A Forgotten Conflict*, Illinois: University of Illinois Press, 1990, ISBN 0252060598
- HORSMAN, R. *The Causes of the War of 1812*, London: Octagon Press, 1972, ISBN 0374939608
- HORSMAN, R. *The War of 1812*, London: Eyre & Spottiswoode, 1969, ISBN 0413271404
- MORGAN, K.O. a kol. *Dějiny Británie*, Praha: NLN, Nakladatelství lidové noviny, 2011, ISBN: 9788071064329
- JOHNSON, P. *Dějiny anglického národa*, Praha: Rozmluvy, 2002, ISBN: 8085336367
- STAGG, J. C. A., *Mr. Madison's War. Politics, Diplomacy and Warfare in the Early American Republic, 1783-1830*, Princeton: Princeton University Press, 1983, ISBN 0691047022
- SUGDEN, J. *Tecumseh. A Life*, New York: Henry Holt and Company, 1999, ISBN 0805061215
- TURNER, W. B. *The War of 1812: The War That Both Sides Won*, Toronto: Dundurn Press, 1983, ISBN 1550023365

Internetové odkazy

<http://www.warof1812.ca>

<http://www.yale.edu/lawweb/avalon/avalon.htm>

<http://www.napoleon-series.org/index.html>

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta

M. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Evidenční list žadatelů o nahlédnutí do listinné podoby práce

Jsem si vědom/a, že závěrečná práce je autorským dílem a že informace získané nahlédnutím do zveřejněné závěrečné práce nemohou být použity k výdělečným účelům, ani nemohou být vydávány za studijní, vědeckou nebo jinou tvůrčí činnost jiné osoby než autora.

Byl/a jsem seznámen/a se skutečností, že si mohu pořizovat výpisy, opisy nebo rozmnoženiny závěrečné práce, jsem však povinen/povinna s nimi nakládat jako s autorským dílem a zachovávat pravidla uvedená v předchozím odstavci tohoto prohlášení.

Poř. č.	Datum	Jméno a příjmení	Adresa trvalého bydliště	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				